

Eläke-Fennia

Eläke-Fennian tilinpäätös 2004

Sisältö

- [3](#) Hallituksen toimintakertomus
- [11](#) Tuloslaskelma
- [12](#) Tase
- [14](#) Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- [17](#) Liitetiedot
- [27](#) Riskienhallinta
- [29](#) Tunnusluvut
- [33](#) Tunnuslukujen lukijan opas
- [34](#) Hallituksen esitys voiton käytöstä
- [35](#) Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto
- [36](#) Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä
- [39](#) Hallitus ja johto
- [41](#) Hallintoneuvosto ja neuvottelukunnat

Hallituksen toimintakertomus

Talouden kehitys

Vuonna 2004 maailmantalouden kasvu oli nopeaa ja inflaatio maltillista. Yritysten tulokset paranivat sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa vauhdilla, johon päästään yleensä vain suhdannekierron vahvimmassa nousuvaiheessa. Tämä heijastui myös osakemarkkinoihin. Tammi–helmikuun vahvan kurssinousun jälkeen markkinat alkoivat pelätä inflaation kiihtymistä ja koron nousua etenkin Yhdysvalloissa. Huolta inflaatiosta lisäsi Kiinan aiheuttama raaka-aineiden ja öljyn hintojen kova nousu. Yritysten vahvan tuloskehityksen ansiosta arvostustason sopeutus ei johtanut osakekurssien laskuun, vaan osakemarkkinoille jäi tilaa nousta läntisissä teollisuusmaissa etenkin loppuvuonna. Suomessa osakemarkkinoiden kehitys oli erinomainen ja yritykset maksoivat merkittäviä osinkoja. Kurssinousut jäivät kuitenkin esimerkiksi Yhdysvalloissa ja muualla Euroopassa huomattavasti vuoden 2003 kehityksestä.

Korkeaa öljyn hintaa merkittävämpi negatiivinen tekijä Euroopan taloudelle oli euron huomattava vahvistuminen suhteessa dollariin loppuvuonna. Heikko dollari lisäsi pelkoja viennin varassa lepäävän talouskasvun tyrehtymisestä. Valuuttakurssikehityksestä seurasi muun muassa erilainen korkokehitys Yhdysvalloissa ja euroalueella. Yhdysvaltojen keskuspankki aloitti rahapolitiikan kiristyksen nostamalla ohjauksorkoiaan maltillisesti. Pitkiä korkoja tuki maltillinen inflaatio ja poikkeuksellisen laaja ostokysyntä joukkolainoissa.

Työeläkejärjestelmän kehitys

Vuotta 2004 on leimannut valmistautuminen vuoden 2005 alussa toteutuneeseen eläkeuudistukseen. Eläkeuudistuksen keskeisenä tavoitteena on muun muassa myöhentää keskimääräistä eläkkeellejäämisikää 2–3 vuodella nykyisestä 59 vuoden iästä ja sopeuttaa eläkejärjestelmä keskimääräisen eliniän jatkuvaan kasvuun. Näihin tavoitteisiin pyritään muun muassa ottamalla jatkossa kaikki ansiot mukaan eläkkeen laskentaan, ottamalla käyttöön elinaikakerroin ja joustava eläkeikä 63–68 ikävuoden välillä sekä muuttamalla varhaiseläkkeitä.

Työmarkkinajärjestöjen sopimuksen mukaan tavoitteena on yksityisalojen työeläkelakien yhdistäminen ja selkeyttäminen. Yksityisalojen palkansaajia koskevat eläkelait TEL, LEL ja TaEL yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi siten, että työnantaja voi hoitaa kaikkien työntekijöitensä eläkevakuutuksen yhden vakuutuksen avulla. Myös yrittäjien eläkelaki YEL on tarkoitus kirjoittaa uudelleen työntekijäin uuden TyEL-eläkelain myötä. Maatalousyrittäjien eläkelaki ja merimieseläkelaki jäävät erillisiksi laeiksi. Tavoitteena on, että TyEL tulee voimaan 1.1.2007.

TEL-järjestelmän rahoitukseen tulee merkittäviä muutoksia osin eläkeuudistuksen yhteydessä. Vuoden 2007 alusta on sovittu siirryttävän vakuutusmaksuissa tasamaksuun, jolloin työntekijöiden ikä ei enää vaikuta TEL-vakuutusmaksun suuruuteen. Ns. omavastuutekniikka kuitenkin merkitsee sitä, että suurempien työnantajien osalta tämä tavoite ei aivan täysin toteudu. Tasamaksuun mennään vaiheittain, jolloin vuoden 2005 suurtyönantajamaksun ikäriippuvuutta on lievennetty. Työntekijöille eläkeuudistus voi kuitenkin merkitä suurempaa maksuosuutta, kun yli 53-vuotiaan työntekijän omaa maksuosuutta on korotettu eläkekarttuman korottamisen yhteydessä.

Vuoden 2005 alusta lukien julkisesti noteerattujen yhtiöiden on julkaistava konsernitilinpäätöksensä käyttäen ns. IFRS-standardia. Eräiden tilintarkastajien mielestä standardi olisi edellyttänyt TEL:n työkyvyttömyysomavastuiden osalta erittäin suuria lisävarauksia tällaisille yhtiöille. Tämän vuoksi suurtyönantajien työkyvyttömyyseläkkeen omavastuusta luovuttiin ja se korvataan maksuluokkiin perustuvalla tekniikalla vuodesta 2006 alkaen. Työnantajan TEL-tökyvyttömyyseläkemaksun maksuluokka määräytyy työnantajan edellisten vuosien toteutuneen työkyvyttömyysriskin mukaan.

Tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2004

Eläke-Fennia on saavuttanut olennaisen osan vuodelle 2004 asettamistaan strategisista tavoitteista. Yhtiön markkinaosuus on kasvanut ja sijoitustoiminnan puolella toimintapääomaa on käytetty tehokkaasti. Vuoden 2004 erityisenä painopisteenä Eläke-Fenniassa on ollut asiakas-suuntautuneisuus. Tavoitteena on palvella eri kokoisia ja eri tavalla asioivia asiakkaita parhaalla mahdollisella tavalla. Eläke-Fennia jatkaa edelleen myös helppokäyttöisten sähköisten vakuutusratkaisujen kehittämistä asiakkaiden ja kumppaneiden käyttöön. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukena oli Eläke-Fenniassa käytössä koko henkilöstöä koskeva kannustepalkkiojärjestelmä jo viidettä vuotta.

Eläke-Fennia menestyi hyvin työeläkemarkkinoilla vahvistaen markkina-asemaansa. Vuonna 2004 markkinaosuus kasvoi 10,2 prosentista arviolta noin 10,8 prosenttiin. Uusia toimintansa aloittavia TEL- ja YEL-asiakkaita saatiin yhteensä noin 6 000 kpl, mikä on yli 19 prosenttia aloittavien yritysten markkinoista. Yrittäjien osalta tulos oli edellisvuoden tapaan hyvä, ja YEL-asiakkaiden lukumäärä kasvoi vuodessa yli 9 prosenttia.

Vuoden 2004 siirtoliikenteelle asetetut tavoitteet saavutettiin myös. Eläke-Fennia oli vakuutusten nettolukumäärällä mitaten siirtokierrosten voittaja yhteensä lähes 1 700

TEL-asiakkaalla. Myös TEL-maksutulolla mitaten jokainen siirtokerros oli positiivinen ja koko vuoden osalta Eläke-Fennia oli markkinoiden ykkönen.

Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on toimintapääoman tehokas käyttö parhaan sijoitustuoton saamiseksi kaikissa markkinatilanteissa. Sitoutuneelle pääomalle saatu *tuotto* käyvin arvo oli tilivuonna 7,4 prosenttia kun se edellisvuonna oli 6,7 prosenttia. *Toimintapääoman* määrä oli tilinpäätöshetkellä 2,1-kertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna. Toimintapääoman määrä kasvoi 24 prosenttia eli 560,1 miljoonasta eurosta 696,7 miljoonaan euroon ja oli 17,7 prosenttia vastuuvälästä.

Toiminnan kehittäminen

Eläkehakemusten käsittelyssä valmistauduttiin vuoden 2005 alussa toteutuneisiin eläkelakien muutoksiin koulutautumalla ja IT-järjestelmiä kehittämällä. Vuoden 2005 lopulla ollaan eläkehakemusten käsittelyssä siirtymässä *sähköiseen asiakirjahallintaan ja työjonojen valvontaan*. Tämä uudistushanke työllisti eläkekäsittelyä jo koko kertomusvuoden. Hankkeen avulla työtä tehostetaan suurten ikäluokkien eläkkeelleläähtöä silmälläpitäen.

Tietojenkäsittelyn käyttöpalveluita tarjonnut Octel Oy, jonka omistajina olivat Eläke-Fennian lisäksi muun muassa ETK ja Varma, myytiin huhtikuussa TietoEnator Oy:lle. Kaupan tarkoituksena oli varmistaa käyttöpalveluiden vakaa tuottaminen kustannustehokkaalla tavalla myös tulevaisuuden nopeissa teknologia- ja ympäristömuutoksissa. Kauppa toteutti Eläke-Fennian *IT-strategian keskeisiä tavoitteita* varmistaessaan peruspalveluiden kustannustehokkuutta.

Vuoden 2003 lopulla perustetulle Arek Oy:lle viime vuosi oli kiireinen. Eläke-Fennia on yhtiössä osakkaana

ja osallistuu yhdessä lähes kaikkien muiden työeläketoimijoiden kanssa uuden, vuonna 2007 käyttöönotettavan *ansaintajärjestelmän* kehittämiseen.

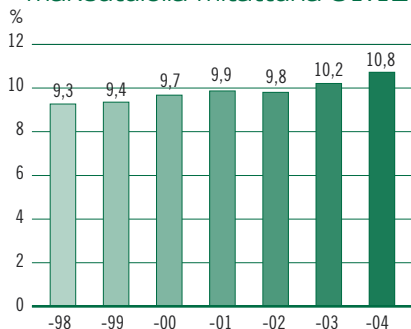
Vuoden 2004 aikana Eläke-Fennian kehitysprojektien ohjausta vahvistettiin vakiinnuttamalla projektityön menettelyt ja työkaluja sekä käynnistämällä *uusi hankehallinnan ohjausryhmä*. Hankehallinnan tavoitteena on ohjata sekä henkilöresurssien että investointipanosten käyttöä koko organisaation kannalta tasapainoisesti ja tuloksellisesti.

Merkittävin avaus hankeohjauksen kannalta oli *asiakassuuntautuneeseen toimintatapaan* liittyvän kehityshankkeen käynnistäminen syksyllä 2004. Valmiuksia työlle loi osaltaan toukokuussa 2004 toteutettu vakuutuspalveluiden ja asiakasyhteyksien uudelleenorganisointi asiakaslinjaksi. Asiakaslinjassa vakuutuksenottajia palvellaan asiakaskoon mukaisesti kolmessa segmentissä, jotka ovat pienet, keski- ja suuret asiakkaat. Fennia-, Lähivakuutus- ja OP-ryhmän kanssa tehtyjä *yhteistyösopimuksia* jatkettiin vuoden 2008 loppuun asti, millä taattiin kehitystyön pitkäjänteisyys.

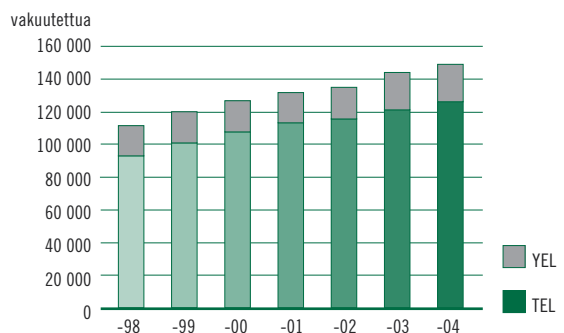
Yritys- ja yrittäjäasiakkaille suunnattujen *Eläke-Fennia Online* -palveluiden sisältö laajeni kehitysprojektien myötä merkittävästi, ja myös palveluiden asiakasmäärä liki kaksinkertaistui vuoden aikana.

Henkilöstöstrategian osalta keskityttiin osaamisen johtamiseen, jonka tavoitteena on muun muassa varmistaa vision ja strategioiden toteutuksessa tarvittava osaaminen. Vuoden 2004 aikana rakennettiin osaamisen johtamisen prosessi, joka sisältää kytkennän yhtiön suunnittelu- ja strategiaprosessiin. Työ jatkuu vuonna 2005 piloteilla, joiden tavoitteena on muun muassa tarkentaa Eläke-Fennian osaamiskarttaa ja uudistaa tavoite- ja kehityskeskustelukäytäntöä.

Eläke-Fennian markkinaosuus maksutulolla mitattuna 31.12.

Eläke-Fennian vakuutetut 31.12.

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Vuoden 2004 lopussa Eläke-Fenniassa oli vakuutettuna 151 040 henkilöä. TEL-perusvakuutusten määrä oli lisääntynyt noin 1 000 vakuutuksella 17 900 kappaleeseen, ja niissä oli vakuutettuna 125 660 henkilöä. Työsuhteita oli vuoden 2004 lopussa vakuutettuna yli 5 000 enemmän kuin edellisvuonna. YEL-vakuutettujen määrä kasvoi vuoden aikana noin 2 100 ryttäjällä ja vuoden lopussa YEL-vakuutuksia oli voimassa 25 376 kappaletta.

Vakuutusmaksutulo vuonna 2004 oli 747,4 miljoonaa euroa. Tästä TEL-vakuutusten osuus ennen luottotappioiden vähentämistä oli 668,9 miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 83,4 miljoonaa euroa. Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 4,8 miljoonaa euroa. Keskimääräinen peritty TEL-vakuutusmaksuprosentti oli 21,4 prosenttia palkoista, josta työntekijöiden osuus oli 4,6 prosenttia. YEL-maksuprosentti oli 21,4 prosenttia tuloista.

Eläkkeet ja työhyvinvointi

Vuoden 2004 aikana käsiteltiin 11 800 eläkeasiaa. Näistä uusia hakemuksia oli 6 300. Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten kokonaismäärä laski noin 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sen sijaan kuntoutushakemusten määrässä tapahtui ennakoitua mukaisesti selvää kasvua. Kasvun taustalla olivat vuoden 2004 alussa voimaan tulleet lainsäädännön muutokset, kuten subjektiivinen oikeus ammatilliseen kuntoutukseen, sekä eri yhteistyötahojen kuntoutustietämyksen lisääntyminen. Eniten kasvoi kuitenkin vanhuuseläkehakemusten määrä. Vuoden 2005 alussa voimaan tulleen lainmuutoksen myötä kolmella ikäryhmällä on mahdollisuus jäädä vanhuuseläkkeelle 63 vuoden iässä vuonna 2005. Tätä ennakoiden vanhuuseläkehakemusten määrät kääntyivät selvään nousuun jo loppuvuonna 2004.

Edellä mainittujen lisäksi viime vuonna työllistivät viimeisen laitoksen eli ns. Vilma-periaatteen voimaantulon aiheuttamat uudet tehtävät ja kouluttautuminen käytännön tilanteisiin sekä järjestelmä- ja tietoliikennetäsmennykset. Vuoden 2004 aikana käsiteltiin 1 500 Vilma-lainsäädännön mukaista eläkehakemusta.

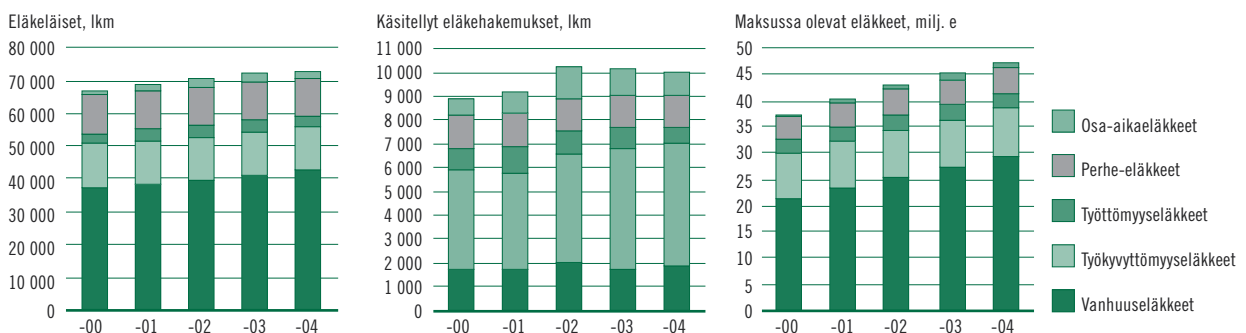
Eläkkeensaajia oli vuoden 2004 lopussa 72 587. Vuoden 2004 aikana eläkkeitä maksettiin kaikkiaan 568 miljoonaa euroa 37:ään eri maahan.

Eläkeuudistus on ollut keskeinen aihe vakuutetuille ja kumppaneille järjestettävässä koulutuksessa ja asiakastilaisuuksissa samoin kuin vuoden 2004 asiakastiedotuksessa. Eläkearvioita lähetettiin vuonna 2004 yhteensä 46 160 kappaletta. Niille ikäluokille, joilla ensimmäisenä on mahdollisuus valita vanhuuseläkkeen joustava ajankohta, on lähetetty 9 200 arviolaskelmaa eläkkeen määrästä ja työnteon jatkamisen vaikutuksesta.

Oikea-aikaisia ratkaisuja työhyvinvoinnin haasteisiin

Eläke-Fennian työhyvinvoinnin asiantuntijatuen tavoitteena on löytää asiakasyrityksille sekä työntekijän että työnantajan näkökulmasta oikea-aikaisia työkykyä edistäviä ratkaisuja. Yritysten kiinnostus ja valmiudet erityisesti työhyvinvoinnin edistämiseen ovat kasvaneet voimakkaasti. Työterveyslaitoksen kanssa kehitettyä TYKY-STEP-arviointityökalua sekä Efekti-suunnitelmamallia on käytetty yritysten kanssa yhteistyössä paljon. Niiden avulla on rakennettu tarveharkintaan perustuvia kehittämissuunnitelmia useille työpaikoille. Suunnitelmien pohjalta on asiakasyrityksille koottu omia, räätälöityjä koulutustilaisuuksia. Eläke-Fennian Efekti-verkkopalvelu Internet-osoitteessa www.elake-fennia.fi/efekti on ollut asiakkaille edelleen kiitettävästi tutuksi tullut tietopaketti.

Eläkeläisten ja käsiteltyjen eläkehakemusten lukumäärä sekä maksussa olevat eläkkeet 31.12.

Asiakkaiden kannalta merkittävää etenemistä tapahtui myös työyhteisön kehittämispalveluissa, joiden tarjonta ja sisältö analysoitiin ja konseptoitiin tavoitteena luoda entistä paremmin asiakasyritysten liiketoimintaa tukeva palvelukonaisuus.

Vastuuelka ja sen kate

Eläke-Fennian vastuuelka oli vuoden 2004 lopussa 4 364,9 miljoonaa euroa. Vastuuelkaan sisältyi työntekijöiden maksuosuudesta kertynyttä vastuuta 315,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2004 vastuuelkaan on lisätty mukaan kaksi osittaista vakuutus toiminnan luovutusta Suomen Postin eläkesäätiöstä. Vastuusiirron yhteydessä siirtynyt vastuuelka on noin 5,4 miljoonaa euroa. Tähän määrään sisältyy toimintapääomaan siirtyvä osuus, joka vastaa 12,4 prosenttia varsinaisesta vastuuelasta. Lopullinen siirtyvän vastuun määrä tarkistetaan vielä syksyllä 2005.

Vastuuelka, milj. e	31.12.2004	31.12.2003
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	2 473,3	2 319,7
Ositettu lisävakuutusvastuu	7,4	4,3
Osittamaton lisävakuutusvastuu	404,6	351,2
	2 885,2	2 675,2
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	1 215,8	1 101,5
Tasoisuusvastuu	263,9	251,0
	1 479,7	1 352,5
Yhteensä	4 364,9	4 027,6

Vastuuelkan kate täyttää kateasetuksen ja Vakuutusvalvontaviraston määräykset. Luetteloitua katetta oli 4 625,8 miljoonaa euroa eli 5,8 prosenttia yli katettavan vastuuelkan. Eläke-Fennian avoin valuuttapositio eli valuuttakurssin muutoksilta suojaamaton omaisuus oli 185 miljoonaa euroa. Valuuttasuojaukseen on luettu mukaan myös operatiivisesti suojaavina tehdyt valuuttatermiinit.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnan osalta eläkeyhtiön ensisijaisena tehtävänä on pitää huolta siitä, että sen toimintapääoma on tehokkaassa käytössä eri markkinatilanteissa. Näin varmistetaan pitkällä aikavälillä vastuuelalle asetettu tuottovaatimus sekä pyritään kattamaan vastuuelkan kasvun edellyttämä toimintapääoman täydennys sekä asiakkaille maksettavat hyvitykset.

Yhtiön sijoitustoiminta onnistui vuonna 2004 hyvin. Koko sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 7,5 prosenttia ennen liikekuluja ja sijoitustoiminnan kohdistumattomia tuottoja ja kuluja. Laskuperustekorko oli 1.7.2004 asti 4,5 prosenttia ja loppuvuonna 5 prosenttia.

Sijoitusomaisuus	Käyvin arvo 31.12.2004		Käyvin arvo 31.12.2003	
	milj.e	%	milj.e	%
Osakkeet ja osuudet	1 308,1	28,9	959,4	23,3
osakkeet	913,4	20,2	866,9	21,0
korkorahastot	394,7	8,7	92,5	2,2
Lainat	257,2	5,7	255,9	6,2
Rahoitusmarkkinavälineet	2 389,8	52,9	2 410,5	58,5
joukkolainat	2 021,6	44,7	1 801,7	43,7
muut	368,2	8,1	608,7	14,8
Kiinteistöt	564,8	12,5	495,6	12,0
Yhteensä	4 519,9 ^{*)}	100,0	4 121,3	100,0

^{*)}Sisältää taseen ulkopuolisia johdannaisia 12,7 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan *nettotuotto tuloslaskelmassa* oli 233,3 miljoonaa euroa. Osake-, korko- ja kiinteistösijoitusten myynneissä syntyi yhteensä voittoa 103,4 miljoonaa euroa. Arvonlennuksia tehtiin osakkeisiin 18,8 miljoonaa euroa, joukkolainoihin 6,0 miljoonaa euroa ja kiinteistöihin 3,3 miljoonaa euroa. Osakkeiden, joukkolainojen ja kiinteistöjen arvonalennuksia palautettiin 3,4 miljoonaa euroa. Arvostuserot kasvoivat tilivuoden aikana 80,9 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan *nettotuotto käyvin arvo* oli 312,0 miljoonaa euroa.

Eläke-Fennian koko *osakesalkun* tuotto sitoutuneelle pääomalle vuonna 2004 johdannaiset, korkorahastot, kiinteistösijoitusrahastot ja vaihtoehtoiset sijoitukset (hedge fundit ja pääomarahastot) mukaan lukien oli 10,7 prosenttia. Noteerattujen osakesijoitusten tuotto oli 12,0 prosenttia johdannaiset huomioon ottaen. Vuoden aikana osakkeita suojattiin johdannaisilla, mikä alensi osaketuottoa noin -0,9 prosenttiyksikköä.

Noteerattuja osakesijoituksia on hajautettu kansainvälisesti pitäen kuitenkin suomalaisten sijoitusten osuus suurena. Osakestrategia perustuu yhtiövalintaan Suomessa ja rahastovalintaan kansainvälisissä sijoituksissa. Parhaat tuotot saatiin Suomesta ja Itä-Euroopasta. Vuoden aikana sijoituksia Yhdysvaltoihin vähennettiin ja erityisesti eurooppalaisten sijoitusten osuutta lisättiin.

Osakesijoituksiin luettavien niin kutsuttujen vaihtoehtoisten sijoitusten tuotto oli noin 3,9 prosenttia. Pääomarahastosijoitusten osuus oli koko sijoitusjakaumasta 1,4 prosenttia ja hedge fund -rahastojen osuus 1,3 prosenttia.

Korkosijoituksille vuosi 2004 oli erinomainen, sillä pitkät korot laskivat ja yrityslainojen luottoriskimarginaalit kaventuivat. Joukkolainasalkun keskimääräinen luottokelpoisuusluokka oli AA-. Korkosijoituksia hajautettiin tehokkaasti ja vuoden 2004 aikana lisättiin edelleen erityisesti luottoriskillisten sijoitusten osuutta.

Joukkolainasijoitusten tuotto johdannaiset mukaan lukien sitoutuneelle pääomalle oli 7,1 prosenttia. Korkorahastojen kanssa tuotto oli 7,5 prosenttia. Markkinarahasalkun tuotto oli noin 2,2 prosenttia.

Kiinteistömarkkinat olivat suhteellisen vakaat ja niiden likviditeettiä kasvattivat Suomen markkinoilla edelleen lisääntyneet kansainväliset sijoitukset. Vajaakäyttöasteet kasvoivat toimitiloissa ja asunnoissa mutta säilyivät liikeilojen osalta erittäin pieninä. Toimistovuokriin kohdistuu lisääntyvää laskupainetta, kun taas hyvien liikepaikkojen vuokrat nousivat edelleen.

Eläke-Fennian kiinteistösijoittamista kasvattivat merkittävimmin sijoitukset rakenteilla oleviin WM-data Oy:n pääkonttoriin, Leppävaaran Sellon ja Vantaan Jumbon kauppakeskuksiin sekä Keskon Eläkesäätiöltä ostettuihin kuuteen asuntoyhtiöön pääkaupunkiseudulla. Asuntojen määrä lisääntyi 438:lla, jolloin asunnot vastaavat arvoltaan kolmannesta koko kiinteistökannasta. Vuoden aikana valmistui neljä mittavaa rakennushanketta, joiden yhteisarvo on yli 70 miljoonaa euroa. Kiinteistöjä ja asuntoja myytiin noin 24 miljoonalla eurolla. Myyntikohteista suurimmat olivat Hyvinkään Anttilan tavaratalo ja Lielahden S-market sekä Gigantin myymälä Tampereella.

Kiinteistösijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle laskettuna oli 6,3 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 5,6 prosenttia. Valmiiden kiinteistökohteiden nettovuokratuotto oli 7,3 prosenttia vuoden lopun kiinteistökannalle laskettuna. Kiinteistösijoituksia oli vuoden lopussa 564,8 miljoonaa euroa.

Tammikuussa 2004 Eläke-Fennian ja Polar Kiinteistöjen omistama Kiinteistö Oy Vantaanportin Liiketilat solmi urakkasopimuksen Lemcon Oy:n kanssa Vantaanportin Jumbon 2. vaiheen rakentamisesta. Työt on käynnistetty ja noin 28 000 neliömetrin liiketilat valmistuvat vuoden 2005 lopulla. Eläke-Fennian omistusosuus kiinteistöyhtiöstä on 40 prosenttia. Kohteen päävuokralainen tulee olemaan Stockmannin tavaratalo.

Asiakasrahoituksen sijoitus-, eläke- ja pääomalainoja oli vuoden lopussa 257,2 miljoonaa euroa. Järjestämättömien luottojen määrä pieneni edellisvuoden 5,7 miljoonasta eurosta 3,1 miljoonaan euroon. Tilivuonna kirjattiin kon-

kurssien ja ei-turvaavien vakuuksien vuoksi 2,1 miljoonaa euroa arvonalennuksia.

Kokonaisliikekulut ja henkilöstö

Kokonaisliikekulut vuodelta 2004 olivat 34,3 miljoonaa euroa sisältäen työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekulut. Henkilöstö- ja tietohallintokulujen osuus kokonaisliikekuluista oli poistoinen 70 prosenttia. Vakuutustoimintaan liittyviä aktivoituja atk-järjestelmien kuluja on taseessa 31.12.2004 yhteensä 8,5 miljoonaa euroa.

Hoitokustannusosalla katettavat liikekulut olivat 28,1 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuotoilla katettavat liikekulut olivat 5,9 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyysosalla kustannettiin työkyvyn ylläpitoon liittyviä liikekuluja 0,3 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksussa liikekuluja varten perittävää hoitokustannusosaa kertyi koko vuodelta 32 miljoonaa euroa ja muita tuottoja 0,6 miljoonaa euroa. Hoitokustannusylijäämä oli 4,5 miljoonaa euroa.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2004 keskimäärin 235 henkilöä. Vuoden 2004 lopussa oli vakinaisessa työsuhteessa 241 henkilöä ja määräaikaisessa 7 henkilöä. Äitiys- ja hoitovapaalla oli 8 henkilöä ja osa-aikaisessa vakinaisessa työsuhteessa oli 10 henkilöä, joista 9 osa-aikaeläkkeellä ja yksi osatyökyvyttömyyseläkkeellä. Uusia henkilöitä palkattiin ja määräaikaisia vakinaistettiin yhteensä 11 henkilöä. Työsuhteita päättyi yhteensä 5, joista 3 päättyi eläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Tulos ja vakavaraisuus

Sijoitustoiminnan *nettotuotot kirjanpidossa*, 231,1 miljoonaa euroa, ylittivät vastuuvelan tuottovaateen, 172,7 miljoonaa euroa, 58,4 miljoonalla eurolla. Sijoitusomaisuuden arvostuserot kasvoivat 80,9 miljoonaa euroa. *Sijoitustoiminnan tulokseksi* vastuuvälille hyvitetyn tuottovaateen jälkeen muodostui näin 138,3 miljoonaa euroa. *Vakuutusliikkeen tulos* oli 12,9 miljoonaa euroa ja *hoitokustannustulos* 4,5 miljoonaa euroa. Eläke-Fennian yhteenlaskettu *kokonaistulos* oli 155,7 miljoonaa euroa. Kokonaistulos kasvoi 14,6 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna tulos kasvoi 10,4 prosenttia.

Kokonaistuloksesta siirrettiin osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen 53,4 miljoonaa euroa ja asiakkaille palautettavaksi vakuutusmaksualennuksina 7,3 miljoonaa euroa. Lisäksi palautettiin osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen sieltä ositettuun lisävakuutusvastuuseen edellisvuonna tehdystä täydennyksestä kymmenen prosenttia.

Toimintapääoman määrä vuoden lopussa oli 696,7 miljoonaa euroa eli 17,7 prosenttia vastuovelasta. Arvotuserojen osuus toimintapääomasta oli 276,4 miljoonaa euroa. Osittamattoman lisävakuutusvastuun määrä vuoden lopussa oli 404,6 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma osoittaa 1 406 312,37 euron ylijäämää.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta, sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Eläke-Fenniassa toimeenpantava *sisäinen valvonta* ja siihen liittyvä riskienhallinta ovat osa yhtiön johtamisjärjestelmää ja sen kehittämistä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on edistää toiminnan tuloksellisuutta, tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, ylläpitää taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuutta ja eheyttä, varmistaa lakien, määräysten ja sopimusten noudattamista sekä turvata yhtiön omaisuutta.

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt koko toiminnan kattavan *riskienhallintasuunnitelman*. Riskienhallintaprosessi on integroitu toiminnan suunnitteluun ja prosessin keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja muiden tärkeiden toimintaan liittyvien tehtävien toteutuminen. Hallitus on seurannut vuoden aikana riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden etenemistä. Hallitus on arvioinut myös sisäisen valvonnan asianmukaisuutta. Sisäinen tarkastus on laatinut vuosittain sisäistä valvontaa koskevan arvion sekä selvityksen riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden edistymisestä hallitukselle ja yhtiön johtoryhmälle. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa.

Sijoitussuunnitelman osana hallitus vahvistaa *sijoitustoimintaa koskevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet* ja hyväksyy johdannaisten käytön periaatteet. Sijoitustoimintaan liittyvien riskien tunnistus, arviointi ja mittaaminen sekä hallinnointitoimenpiteet sisältyvät sijoitussuunnitelmaan. Hallitus käy läpi ja vahvistaa sijoitussuunnitelman kaksi kertaa vuodessa. Sijoituskomitea seuraa sijoitustoiminnan finanssi- ja operatiivisia riskejä.

Johtoryhmän jäsenenä toimivien linjajohtajien vastuulla on valvoa omien toimintojen osalta, että sisäinen valvonta toteutuu ja linjakohittaiset riskienhallintaprosessit ovat asianmukaiset. Johtoryhmä seuraa toimenpiteiden edistymistä, keskeisten riskien yhteisvaikutusta ja niiden suhdetta yhtiön riskinkantokykyyn. Jokaiselle työeläkeyhtiölle on vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:n mukaan nimettävä vakuutusmatemaatikko, jonka tehtävänä yhtiön sisällä on huolehtia muun muassa vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta.

Vuoden 2004 aikana tehtiin päätös perustaa riskienvalvontatoiminto, joka on riippumaton liiketoimintariskiä ottavista toiminnoista. Riskienvalvontatoiminnan organisoinnista ja toimintatavasta päätetään tarkemmin vuoden 2005 aikana.

Toimintapääoman avulla varaudutaan *sijoitustoiminnan riskeihin*. Sijoitustoiminnan kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetyt tunnusluvut ovat toimintapääoman suhde vastuuelkaan ja säädösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan. Sijoitustoiminnan riskejä ovat suureen joukkolainasalkkuun liittyvät korko-, luotto- ja likviditeettirisikit, osakkeiden hinta- ja likviditeettirisikit, valuuttariskit, kiinteistösijoittamiseen ja rakennuttamiseen sekä asiakasrahoitukseen liittyvät riskit sekä asiakasriskikeskittymien muodostuminen.

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuelvan riittävyteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Riittävyteen vaikuttavat keskeisesti odotettavissa oleva elinikä ja eläkkeiden alkavuus. Vakuutusliikkeen riskienhallinta perustuu turvaamisvaatimukset täyttäviin maksu- ja vastuuelkaperusteisiin, jotka ovat kaikille yhtiöille samat. Myös eläkkeiden perusteet ovat kaikille samat. Työhyvinvoinnin asiantuntijatuen tarjoamien työkykyä edistävien ja työkyvyttömyysmenoa pienentävien ratkaisujen avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan eläkemenoon. Koska järjestelmä on lakisäätöinen, ei yhtiöillä ole mahdollisuutta kieltäytyä vakuuttamisesta. Eläke-Fenniassa on laadittu vastuuelvintaohjeistus kentälle maksuhäiriöllisten asiakkaiden hankinnan rajoittamiseksi. *Vakuutusliikkeen heilahteluihin* on varauduttu vastuuelkaan sisältyvän *tasotusvastuun* avulla. Runsasvahinkoisina vuosina sieltä katetaan se osa vastuuelvan kasvusta, jota ei maksulla saada katettua. Vastaavasti niinä vuosina, jolloin maksua on peritty enemmän kuin vastuuelvan kasvuun tarvitaan, ylite siirretään maksusta tasotusvastuuseen.

Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset riskit

Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset riskit on tunnistettu riskienhallintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja niiden hallinnointitoimenpiteet on kirjattu toimintojen riskienhallintasuunnitelmiin. Keskeisimmät operatiiviset riskit liittyvät muun muassa henkilöriskeihin, vaarallisiin työyhdistelmiin, puutteelliseen osaamiseen, johtamiseen, juridiikkaan ja tietojärjestelmiin sekä tietoturvaan. Sijoitustoiminnassa operatiivisten riskien vaikutus korostuu sitä enemmän, mitä monimuotoisemmaksi, nopeammaksi ja kansainvälisemmäksi sijoitustoiminta kehittyi.

Sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Eläke-Fennian sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida sisäisen valvonnan riittävyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä koordinoita yhtiön riskienhallintaprosesseja. Sisäinen tarkastus on hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, joka esitellään johtoryhmälle ja jonka hallitus hyväksyy. Tarkastushavainnot raportoidaan johtoryhmälle ja niistä laaditaan vuosittain toimintakertomus yhtiön hallitukselle.

Toiminnan ulkoista valvontaa suorittavat yhtiökokouksen valitsema viralliset tilintarkastajat ja Vakuutusvalvontavirasto.

Hallinto

Eläke-Fennian hallitus päätti kokouksessaan 25.8.2004, että yhtiössä noudatetaan soveltuvin osin ns. corporate governance -työryhmän suositusta. Hallitus on hyväksynyt hallitukselle työjärjestyksen ja perustanut työjärjestyksen mukaisen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan muodostavat hallituksen puheenjohtaja Eero Lehti ja varapuheenjohtajat Pertti Parmanne ja Seppo Riski. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin hallituksen jäsenet Heikki Kauppi, Olavi Nieminen ja Heikki Ropponen.

Vastaavasti yhtiön hallintoneuvosto on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2004 uusitun työjärjestyksen ja perustanut työvaliokunnan valmistelemaan työjärjestyksessä mainittuja hallintoneuvostolle kuuluvia asioita. Työvaliokuntaan kuuluvat hallintoneuvoston puheenjohtaja Markku Koskenniemi ja varapuheenjohtajat Harri Kainulainen ja Eino Rajamäki sekä jäsenet Lars Gästgivers, Tapio Liinamaa, Tuovi Orpana ja Marjaana Valkonen.

Eläke-Fennian varsinaisessa yhtiökokouksessa 27.4.2004 hallintoneuvostoon valittiin keskeisten työntekijä edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta uudelleen toimitusjohtaja Jukka Tikka ja uusina jäseninä toimitusjohtaja Lars Gästgivers ja toimitusjohtaja Seppo Matikainen sekä keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta uudelleen puheenjohtaja Håkan Nystrand ja uusina jäseninä kassanjohtaja Tuovi Orpana, viestintäpäällikkö Matti Putkonen, johtaja Marjaana Valkonen ja 1. varapuheenjohtaja Anssi Vuorio. Lisäksi hallintoneuvostoon valittiin uudelleen toimitusjohtaja Pentti Jussila, yrittäjäneuvos Markku Koskenniemi, yrittäjäneuvos Eino Rajamäki ja toimitusjohtaja Lasse Savonen ja uutena jäsenenä toimitusjohtaja Antti Tiitola.

Yhtiökokouksessa valittiin varsinaiseksi tilintarkastajaksi ja valvontatilintarkastajaksi KHT Per-Olof Johansson,

varsinaiseksi tilintarkastajaksi ja valvontatilintarkastajan sijaiseksi KHT Marja Tikka sekä varatilintarkastajiksi KHT Tuija Korpelainen ja KHT Arto Tenhula.

Eläke-Fennian hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 23.11.2004 hallituksen jäseniksi uudelleen toimitusjohtaja Lasse Heiniön ja toimitusjohtaja Olavi Niemisen sekä varajäseneksi varatoimitusjohtaja Tarkko Jousin.

Hallituksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2005 valittiin kauppaneuvos Eero Lehti ja varapuheenjohtajiksi johtaja Pertti Parmanne ja johtaja Seppo Riski. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin yrittäjäneuvos Markku Koskenniemi ja varapuheenjohtajiksi toimitusjohtaja Harri Kainulainen ja yrittäjäneuvos Eino Rajamäki.

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 10 kertaa ja osallistumisprosentti niihin oli 93. Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa ja yhtiökokous kerran.

Eläke-Fennia ja sen konserni

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka yhtiökokouksissa käyttävät äänivaltaa vakuutusosantajat, vakuutetut ja takuupääoman haltija. Vakuutusosantajat käyttävät äänivallasta noin 80 prosenttia ja vakuutetut noin 20 prosenttia.

Vuoden 2004 lopussa Eläke-Fennian konserniin kuului tytäryhtiönä 65 kiinteistöyhtiötä. Eläke-Fennian konserniin kuului myös Feva Kiinteistöt Oy. Eläke-Fennia omistaa osakkuusyhtiönsä Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian osakkeista 40 prosenttia.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiön tulos on alkuvuonna kehittynyt positiivisesti, sillä osakkeet ovat nousseet ja pitkät korot ovat olleet vakaita. Alkuvuonna lisättiin lievästi osakesijoitusten osuutta ja alennettiin rahamarkkinoiden osuutta.

Eläke-Fennian toimintapääoma 22.2.2005 oli 756 miljoonaa euroa eli 19,0 prosenttia vastuuvälästä. Toimintapääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli 1,9.

Tulevaisuuden näkymät

Vuonna 2005 sekä talous- että tuloskasvu ovat jatkuneet läntisissä talouksissa selvästi edellisvuotta hitaampina. *Yhtiön tulokseen* vaikuttaa olellaisesti sijoitusmarkkinoiden kehitys alkaneena vuonna. Suhdannesyklin huippu on ohitettu ja siksi osakemarkkinoiden kehityksen odotetaan olevan lievästi positiivista. Pitkien korkojen ei enää ennakoita laskevan, joten joukkolainasalkun tuotto asettunee kuponkikoron tasolle, mikäli inflaatio-odotukset pysyvät maltillisina.

Vuotta 2005 hallitsevat edelleen *asiakassuuntautunutta toimintatapaa* tukevat kehitys- ja järjestelmäprojektit. Segmenttikohtaisten palvelumallien avulla vastataan entistä paremmin eri kokoisten asiakasyritysten tarpeisiin ja odotuksiin. Työ sähköisten kanavien vahvistamiseksi ja itsepalveluasteen nostamiseksi tietojenvaihdossa jatkuu myös seuraavina vuosina. Erityisen keskeistä on vahvistaa asiakkaan tarpeet huomioon ottavaa osaamista esimerkiksi työyhteisön kehittämispalveluiden ja kokonaiseläketurvan alueella.

Vuoden alussa voimaan tullut *eläkeuudistus* on keskeisellä sijalla asiakasviestinnässä. Se on keskeinen aihe myös kumppaneille järjestettävässä koulutuksessa ja erilaisissa asiakastilaisuuksissa. Uutena alueena sekä omassa että asiakkaiden ja kumppaneiden koulutuksessa on vuoden 2007 alusta lukien voimaan astuva TyEL-eläkelaki.

Työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa ohjaavaan *lainsäädäntöön* on valmisteilla suuria muutoksia. Muutosten lähtökohdانا on osakeyhtiölain 1.1.2006 voimaan tulevaksi tarkoitettu kokonaisuudistus. Myös vakuutusyhtiölaki on kirjoitettava kokonaan uudelleen ja sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan ehdotusta. Monet asetus- ja määräystasolla olevat asiat on nostettava lain tasolle ja valtuutussäännöksiä tarken-

nettava. Työryhmälle on perustettu kaksi alatyöryhmää, joista toinen valmistelee vakavaraisuuteen ja voitonjakoon liittyviä ja toinen vastuuvelan kattamiseen liittyviä säännöksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut 1.4.2004 alkaen pankinjohtaja Matti Louekosken selvittämään työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain uudistamistarpeita. Selvityksessä tulee kartoittaa, minkälaisia muutostarpeita osakeyhtiölain kokonaisuudistus ja siitä seuraava vakuutusyhtiölain muuttaminen aiheuttavat ja arvioida miten lakiin tulevat muutokset tulisi toteuttaa. Selvitystyön ensimmäinen vaihe päättyy 31.5.2005, johon mennessä selvityshenkilön on annettava väliraporttinsa. Lausuntokierroksen jälkeen päätetään jatkotoimenpiteistä.

Eläkejärjestelmässä on myös ryhdytty pohtimaan mahdollisuutta kasvattaa eläkkeiden katteena olevien varojen *tuotto-odotuksia*, jotta vakuutusmaksujen korotuspaineita pitemmällä aikavälillä saadaan helpotettua. Koska vakuutusmaksun tulevaan kehitykseen vaikuttaa rahastointiaste, pohditaan myös vastuuvälille hyvitetävän koron määräytymisperusteita sekä sijoitusriskin ottoa sääteleviä toimintapääoma- ja katesäännöksiä.

Eläke-Fennian hallitus kiittää koko henkilökuntaa ja toimivaa johtoa tilikauden 2004 aikana hyvin tehdystä työstä.

Tuloslaskelma

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	747 416	679 139	747 416	679 139	1
Sijoitustoiminnan tuotot	406 768	349 392	409 487	351 634	3
Sijoitusten arvonorotukset					
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-619 961	-575 513	-619 961	-575 513	2
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-127 229	-108 021	-127 229	-108 021	
Vastuunsiirto	1 534	445	1 534	445	
	-745 656	-683 089	-745 656	-683 089	
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-210 022	-178 567	-210 022	-178 567	
Vastuunsiirto	3 902	1 243	3 902	1 243	
Lakisääteiset maksut	-3 624	-2 546	-3 624	-2 546	
Liikekulut	-22 280	-18 391	-22 280	-18 274	5
Sijoitustoiminnan kulut	-175 251	-147 136	-176 186	-146 650	4
Muut vakuutustekniset kulut	402	-985	402	-985	
Vakuutustekninen tulos/kate	1 655	-941	3 439	1 905	
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Muut tuotot	87	316	87	316	
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			94	-21	
Vapaaehtoisten varausten muutos					
Tuloverot					
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-2 214	-1 181	-2 214	-1 180	
Laskennallinen vero	156	106			
	-2 059	-1 075	-2 214	-1 180	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	3 678	1 641			
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-258	-285			
Tilikauden voitto/tappio	3 620	226	1 406	1 020	

Tase

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	527	620	527	620	
Muut pitkävaikutteiset menot	7 997	7 432	7 997	7 432	
	8 524	8 052	8 524	8 052	
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	475 059	418 036	277 467	258 044	6
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			232 572	187 882	
	475 059	418 036	510 039	445 927	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisy yrityksissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä					
Osakkeet ja osuudet osakkuusy yrityksissä	20 429	16 742	16 659	16 659	8
	20 429	16 742	16 659	16 659	
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	1 147 950	839 698	1 146 873	838 756	9
Rahoitusmarkkinavälineet	2 308 067	2 358 304	2 308 067	2 358 304	
Kiinnelainasaamiset	138 432	112 107	138 432	112 107	
Muut lainasaamiset	140 375	162 912	118 719	143 778	
Talletukset	4 900	9 000	4 900	9 000	
	3 739 725	3 482 021	3 716 992	3 461 944	
	4 235 212	3 916 799	4 243 690	3 924 530	
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta	67 566	41 947	67 566	41 947	
Muut saamiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä					
Saamiset osakkuusy yrityksiltä	71		71		
Saamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä			1 505	3 013	
Saamiset yhteistoimintayrityksiltä	71	294	71	294	
Kannansiirtosaaminen	4 282	8 910	4 282	8 910	7
Muut saamiset	54 514	54 525	53 510	54 525	
	58 938	63 729	59 439	66 742	
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	2 134	2 485	2 134	2 485	
Muut aineelliset hyödykkeet	399	399	399	399	
	2 533	2 884	2 533	2 884	
Rahat ja pankkisaamiset					
	4 053	6 196	3 519	5 983	
	6 586	9 080	6 052	8 867	
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat	50 168	48 983	50 168	48 983	
Muut siirtosaamiset	5 737	2 579	5 037	1 160	
	55 905	51 563	55 205	50 143	
Vastaavaa yhteensä	4 432 732	4 091 169	4 440 475	4 100 280	

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Pohjarahasto	3 364	3 364	3 364	3 364	
Takuupääoma	1 682	1 682	1 682	1 682	
Arvonkorotusrahasto	344	692			
	5 390	5 738	5 046	5 046	
Muut rahastot	18 065	17 085	18 035	17 055	
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-17 514	-16 740	88	68	
Tilikauden voitto/tappio	3 620	226	1 406	1 020	
	4 171	571	19 529	18 142	
	9 561	6 309	24 574	23 188	11
Vähemmistöosuus	7 590	7 848			
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero			250	344	
Vapaaehtoiset varaukset			250	344	
Vakuutustekninen vastuovelka					
Vakuutusmaksuvastuu	2 885 178	2 675 155	2 885 178	2 675 155	
Korvausvastuu	1 479 704	1 352 475	1 479 704	1 352 475	
	4 364 882	4 027 630	4 364 882	4 027 630	10
Pakolliset varaukset					
Pakolliset varaukset					
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta	2 260	1 607	2 260	1 607	
Lainat rahoituslaitoksilta	2	8	2	8	
Laskennallinen verovelka	887	1 042			
Muut velat	22 690	14 368	24 086	15 812	
	25 838	17 025	26 348	17 427	
Siirtovelat	24 861	32 357	24 422	31 691	
Vastattavaa yhteensä	4 432 732	4 091 169	4 440 475	4 100 280	

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Työeläkevakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevät kirjanpitolain ja -asetuksen lisäksi osakeyhtiölaki ja vakuutusyhtiölaki. Asiaan liittyviä määräyksiä on myös työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa, sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä ja sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston määräyksissä ja ohjeissa.

Konsernitilinpäätös

Eläke-Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, joissa konsernin osuus äänivallasta on yli puolet. Eläke-Fennian konserniin kuului vuonna 2004 tytäryhtiöinä 65 kiinteistöyhtiötä ja Feva Kiinteistöt Oy.

Konsernitilinpäätös on laadittu emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä. Sisäiset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset, velat sekä keskinäinen osakeomistus on eliminoitu. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt hankintahetkestä lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätöksessä luovutushetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on jaettu tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Konserniaktiivan poistossa noudatetaan vastaavan omaisuuserän suunnitelman mukaisia poistoja. Konserniosakkeisiin aikaisempina tilikausina tehdyt arvonorotukset on konsernitaseessa merkitty tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonorotukseksi.

Konsernitilinpäätöksen jäljennökset on saatavissa emoyhtiön pääkonttorista Kansakoulukuja 1, 00100 Helsinki.

Sijoitukset yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus

Eläke-Fennian 40-prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Henki-Fennian markkina-arvona on käytetty varovaisesti arvioitua luovutushintaa, joka vastaa mukautetun vakavaraisuuslaskelman mukaista toimintapääomaa lisätynä varovaisella arviolla siitä, mitä vastaavanlaisen vakuutuskannan hankkiminen markkinoilta maksaisi. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei ole käsitelty konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiöinä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Vakuutusmaksutulo

TEL-maksutulo määräytyy vakuutettujen TEL-kokonaispalkkasumman mukaan. Tilikauden aikana perittyä, palkkasumma-arvioon perustuvaa ennakkomaksua on oikaistu tilinpäätöksessä tarkistusmaksuarviolla. Tilikauden maksutuloon on kirjattu myös edellisen vuoden arvioidun ja toteutuneen tarkistusmaksun aiheuttamat erot.

YEL-vakuutusmaksutulo määräytyy yrittäjien työtulojen perusteella.

Korvauskulut

Korvauskulut muodostuvat eläkkeensaajille maksetuista eläkkeistä, kuntoutuskuluista, vastuunjakokorvauksista, korvaustoimintaan kohdistuvista liikekuluista sekä korvausvastuun muutoksesta.

Sijoitusten ja saamisten arvostus taseessa ja sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset on kirjattu tehdyillä poistoilla vähennettyyn ja arvonorotuksilla lisättyyn hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritetty kohteittain Vakuutusvalvontaviraston edellyttämällä tavalla. Pääasiassa käypien arvojen määrittelyn perustana ovat olleet ulkopuolisen, auktorisoidun kiinteistöarvioijan lausunnot. Vuoden 2002 jälkeen vapautuvien aravakiinteistöjen käypinä arvoina on käytetty asuntotuotantolain mukaista luovutuskorvaushintaa.

Kiinteistöihin tehdyt arvonalennukset on kirjattu tulosvaikutteisesti sijoitusten arvonalennuksiin. Myyntiin kiinteistöihin on tehty tulosvaikutteiset arvonalennusten palautukset ennen myyntivoittojen kirjaamista. Tilivuonna 2004 kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin ei ole tehty arvonorotuksia.

Osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeisiin aiempina vuosina tehdyt arvonalennukset on palautettu osakkeiden arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon, kuitenkin korkeintaan aiemmin tehtyjen arvonalennusten suuruisena. Osakkeet on merkitty kirjanpitoon keskihintamenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu taseessa hankintamenuon, koska tämän katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Noteerattujen osakkeiden ja osuuksien käypinä arvoina on käytetty tilivuoden viimeistä saatavilla olevaa kaupankäynti-

kurssia. Noteeraamattomien vakuutusyhtiöiden osakkeiden markkina-arvona on käytetty varovaisesti arvioitua luovutushintaa. Muiden noteeraamattomien osakkeiden käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä luovutushintaa.

Rahoitusmarkkinavälineisiin kuuluvat joukkolainat ja rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineiden tasearvona on hankintameno, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankintameno jaksoitetulla erotuksella. Nimellisarvon ja hankintameno erotus jaksotetaan korkotuoton vähenykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksu-aikana. Hankintameno sisällytetty vastaerien määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa.

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset on muutettu Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin 31.12. noteeraamaan kurssiin. *Ulkomaanrahanmääräiset muut sijoitukset* on merkitty taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia käyttäen. Laskettaessa käypiä arvoja on käytetty 31.12. noteerattuja kursseja. Mikäli tilinpäätöspäivän käypä arvo on alkuperäistä hankintamenoa alempi, on sijoituksesta tehty arvonalennus. Tilikaudella syntyneet kohdistamattomat kurssierot on kirjattu sijoitustoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja kohdistettavat kurssierot on käsitelty kyseisten tulojen ja menojen oikaisuina.

Lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vakuutusmaksusaamiset koostuvat tarkistumaksuarviosta ja tilivuoden päättyessä maksamattomina olevista erääntyneistä vakuutusmaksuista. Erääntyneistä vakuutusmaksuista on kirjattu luottotappioiksi maksusteelliseksi todetut saamiset sekä sellaisten yhtiöiden saamiset, joiden konkurssi on alkanut.

Kesäkuussa 2004 käyttöön otetussa uudessa TEL-maksujärjestelmässä vakuutusmaksusaamiset ryhmitellään vakuutuksen vahvimman perintämenettelyn mukaisesti ryhmiin konkurssi, ulosotto, velkasaneeraus ja muut. Vanhassa järjestelmässä oli mahdollista vain yksi perintämenettely.

Johdannaissopimuksia Eläke-Fennia on käyttänyt sekä suojaustarkoituksessa että muussa kuin suojaustarkoituksessa. Johdannaisten käytön periaatteet ja johdannaisten riskienhallinta on kuvattu toimintakertomuksen liitteessä Riskienhallinta.

Kirjanpidollista suojauslaskentaa sovelletaan vain niihin johdannaissopimuksiin, jotka täyttävät Vakuutusval-

vontaviraston määräys- ja ohjekokoelman tälle asettamat edellytykset. Johdannaissopimukset, joihin on sovellettu suojauslaskentaa, on arvostettu kokonaisuutena suojattavan erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei ole kirjattu arvomuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta ole tehty tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen, ellei sen negatiivinen arvomuutos ole ylittänyt suojattavan erän positiivista muutosta. Kun suojattavasta kohteesta on kirjattu arvonalennuksen palautusta, on käytetyn johdannaisten arvomuutos kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi. Johdannaissopimuksesta syntyvät tuotot ja kulut on kirjattu pääsääntöisesti samaan tuloslaskelman erään kuin suojattavasta tase-erästä tai positiosta kirjattavat tuotot ja kulut on kirjattu.

Muiden johdannaissopimusten negatiivinen arvomuutos on kirjattu tulosvaikutteisesti. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta toteutuneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Katetta, toimintapääomaa ja vakavaraisuusvaadetta laskettaessa suojaavina johdannaisina on käsitelty ne johdannaiset, joille on määritetty suojauksen kohde ja jotka on käsitelty kirjanpidossa suojaavina. Lisäksi vastuuvelan katetta laskettaessa on suojaavina huomioitu sellaiset valuuttajohdannaiset, jotka täyttävät Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelman määritelmän operatiivisesti suojaavista valuuttajohdannaisista. Vastapuoliriskin osalta on noudatettu mitä Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelmassa on mainittu riskikeskittymien rajoittamisesta.

Indeksisidonnaisten lainojen optio-osuus on kirjattu muihin saamisiin ja arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen käypään arvoon. Nollakuponkilainaosuus on kirjattu hankinta-arvoon, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankinta-arvon jaksotetulla erotuksella. Tilikauden osuus jaksotuksesta on kirjattu korkotuotoksi.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon arvopapereista päivittäin ja kiinteistöistä ja lainoista kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan aika- ja rahapainotettua kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset

kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo on sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo vähennettynä vastuuvelan tuotto-vaatimuksella.

Varaukset ja verovelka

Sijoitusten arvostuseroista, jotka on esitetty liitetietona, ei ole esitetty laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvokorotukset ovat veronalaista tuloa. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Poistot

Kuluvan omaisuuden hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Myös kuluvan omaisuuden tuloutetut arvokorotukset poistetaan suunnitelman mukaisesti. Aineettomina oikeuksina on esitetty tietokoneohjelmien lisenssit ja muina pitkävaikutteisina menoina tietokoneohjelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta käyttäen seuraavia taloudellisia käyttöaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	50 v
Teollisuus- ja varastorakennukset	40 v
Rakennusten tekniset laitteet	10 v
Aineettomat oikeudet	5 v
Autot	5 v
Atk-laitteet	4 v
Kalusto	10 v
Konttorikoneet	7 v
Muut pitkävaikutteiset menot	5 v ja 10 v

Osassa rakennuksista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaiset enimmäispoistot.

Taseeseen aktivoitujen keskeneräisten atk-ohjelmien määrä on 854 041,98 euroa, joka ei sisälly liitetietoon aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset.

Liikekulut

Yhtiön liikekulut on jaettu toiminnoille Vakuutusvalvontaviraston ohjeiden mukaisesti liitetiedoissa esitetyllä tavalla. Pitkävaikutteiset Esy Oy:n laskuttamat tietokoneohjelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot on kirjattu muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Välittömät verot ja tilikauden ylijäämä

Tilikauden tuloksen perusteella määräytyvä vero on kirjattu suoriteperusteisesti tilikauden veroina. Saatuihin ulkomaisiin osinkoihin liittyvä lähdeveron hyvitys ja saatuihin kotimaisiin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on kirjattu sijoitustoiminnan tuottoihin. Ulkomaisista osingoista maksettuja lähdeveroja ja lähdeveron hyvityksiä sekä kotimaisiin osinkoihin liittyviä yhtiöverohyvityksiä ei ole kirjattu verovuodelta määrättävän tuloveron määrää suurempana.

Eläke-Fennian tilikauden ylijäämä määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien Eläke-Fennian hakemien laskuperusteiden mukaisesti.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksin. Lisäeläketurva on järjestetty osalle henkilöstöstä TEL-lisäeläkevakuutuksella. Toimitusjohtajalla ja hänen sijaisellaan on oikeus siirtyä TEL-lisäeläkevakuutuksen tai vastaavan muun lisäeläkejärjestelyn perusteella vanhuuseläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu suoriteperusteisesti.

Vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu on kirjattu vastuuvélkaksi. Se koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvélka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka luetaan mukaan toimintapääomaan.

Toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääoma muodostuu käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotuksesta. Vastuuvélkaan ei tällöin lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Toimintapääoman ja oman pääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset. Ei-suojaavien johdannaisten osalta on toimintapääomasta vähennetty mahdollinen enimmäistappio, joka vastaa yhden päivän aikana 2,5 prosentin todennäköisyydellä toteutuvaa tappiota. Vähennys ei koske operatiivisesti suojaavia valuuttajohdannaisia.

Liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003
1. Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
TEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	519 724	471 988	519 724	471 988
Työntekijän osuus	143 208	130 146	143 208	130 146
	662 932	602 134	662 932	602 134
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus				
	2 624	2 638	2 624	2 638
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus				
	81 798	74 085	81 798	74 085
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus				
	63	70	63	70
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu				
		212		212
Vakuutusmaksutulo	747 416	679 139	747 416	679 139
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TEL	3 295	3 159	3 295	3 159
YEL	1 538	1 345	1 538	1 345
	4 833	4 503	4 833	4 503
2. Maksetut korvaukset				
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TEL:n mukainen perusvakuutus				
	471 436	448 889	471 436	448 889
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus				
	16 112	16 194	16 112	16 194
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus				
	79 480	76 462	79 480	76 462
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus				
	584	605	584	605
	567 612	542 150	567 612	542 150
Maksettu/saatu vastuunjakokorvauksia				
TEL-eläkkeet				
	46 185	31 194	46 185	31 194
YEL-eläkkeet				
	5	-3 290	5	-3 290
	46 190	27 903	46 190	27 903
Maksettu/saatu yhteisvastuukorvausta				
	16	-533	16	-533
	613 818	569 521	613 818	569 521
Korvaustoiminnon hoitokulut				
	5 815	5 750	5 815	5 750
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut				
	328	242	328	242
Maksetut korvaukset yhteensä	619 961	575 513	619 961	575 513

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Eyoyhtiö 2004	Eyoyhtiö 2003
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
3. Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot			224	
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yritykset			8 122	7 147
Muut	1 390	1 146	24	28
Muut tuotot	48 854	44 268	44 963	40 775
	50 243	45 414	53 109	47 950
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	25 406	12 869	25 182	12 869
Korkotuotot	112 495	116 183	113 616	117 140
Muut tuotot	45 664	21 413	45 664	21 413
	183 566	150 465	184 463	151 421
Yhteensä	233 809	195 879	237 796	199 371
Arvonalentumisten palautukset	3 362	32 951	3 362	32 951
Myyntivoitot	169 596	120 562	168 328	119 311
Yhteensä	406 768	349 392	409 487	351 634
4. Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-18 525	-15 920	-27 468	-23 803
Kulut muista sijoituksista	-29 698	-15 029	-30 944	-16 247
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-3 766	-1 686	-3 766	-1 686
	-51 990	-32 635	-62 178	-41 736
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	-30 821	-50 243	-30 192	-52 925
Rakennusten suunnitelmapoistot	-9 254	-12 906	-629	-637
	-40 075	-63 149	-30 821	-53 561
Myyntitappiot	-83 186	-51 353	-83 186	-51 353
Yhteensä	-175 251	-147 136	-176 186	-146 650
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	231 517	202 255	233 301	204 984
Sijoitusten arvonkorotus				
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	231 517	202 255	233 301	204 984

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003
5. Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	608	519	608	519
Muut vakuutusten hankintamenot	6 905	5 895	6 905	5 895
	7 513	6 414	7 513	6 414
Vakuutusten hoitokulut	9 091	6 864	9 091	6 864
Hallintokulut	5 676	5 113	5 676	4 996
Yhteensä	22 280	18 391	22 280	18 274
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	5 815	5 750	5 815	5 750
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	319	242	319	242
	6 134	5 992	6 134	5 992
Liikekulut	22 280	18 391	22 280	18 274
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösjoiutuksista	1 246	2 051	1 246	1 218
Kulut muista sijoituksista	4 681	4 130	4 681	4 130
	5 927	6 182	5 927	5 349
Yhteensä	34 340	30 565	34 340	29 615
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	11 219	10 439	11 219	9 642
Eläkekulut	2 589	2 348	2 589	2 184
Muut henkilösivukulut	943	868	943	825
Yhteensä	14 751	13 655	14 751	12 652
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	350	458	350	363
Hallitus	105	97	105	97
Hallintoneuvosto	55	41	55	41
Yhteensä	510	595	510	501

Toimitusjohtaja Lasse Heiniön palkka oli 179 300 euroa ja luontoisedut olivat 25 600 euroa. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu eläkesitoumuksia, lukuunottamatta toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, joilla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana TEL:n mukaisen lisäeläkejärjestelyn tai vastaavan muun järjestelmän perusteella. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu rahallainoja eikä vakuuksia.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot

Vuonna 2004 Ernst & Young Oy:lle maksettiin Eläke-Fennian ja sen omistamien kiinteistöyhtiöiden tilintarkastuksesta 106 600 euroa.

Konsultoinnista maksetut palkkiot olivat 26 300 euroa.

Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana

Konttorihenkilöstö	210	200	210	200
Myyntihenkilöstö	19	21	19	21
Kiinteistöhenkilöstö	6	24	6	4

Taseen liitetiedot

1 000 €	Jäljellä oleva hankintameno 2004	Kirjanpito- arvo 2004	Käypä arvo 2004	Jäljellä oleva hankintameno 2003	Kirjanpito- arvo 2003	Käypä arvo 2003
6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	23 208	24 769	29 236	23 643	25 204	28 586
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	143 390	159 140	206 501	130 758	146 509	188 162
Muut kiinteistöosakkeet	90 744	93 558	96 956	83 472	86 331	89 963
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	232 572	232 572	232 572	187 882	187 882	187 882
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	16 659	16 659	26 312	16 659	16 659	26 312
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 146 864	1 146 873	1 274 057	838 747	838 756	921 377
Rahoitusmarkkinavälineet	2 295 613	2 295 613	2 366 459	2 346 456	2 346 456	2 384 349
Kiinnelainasaamiset	138 432	138 432	138 432	112 107	112 107	112 107
Muut lainasaamiset	118 719	118 719	118 719	143 778	143 778	143 778
Talletukset	4 900	4 900	4 900	9 000	9 000	9 000
Indeksiin sidotun lainan optio-osuus	12 454	12 454	13 217	11 847	11 847	12 803
	4 223 555	4 243 690	4 507 360	3 904 349	3 924 530	4 104 319
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-5 696			-4 644		
indeksiin sidottujen lainojen tuottoa						
	4 228			3 622		
Kirjanpitoarvo sisältää tuloutettuja arvokorotuksia						
	20 135			20 180		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)						
			263 670			179 790

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003
Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä				
Pankkitakaus	30 161	36 768	30 161	36 768
Takausvakuutus	40 238	45 903	40 238	45 903
Vakuutuskirja	6 042	2 025	6 042	2 025
Kiinteistöosake	2 605	17 320	2 605	17 320
Muu vakuus	28 010	26 205	28 010	26 205
Jäljellä oleva hankintameno	107 056	128 222	107 056	128 222
Eläkelainasaamisten yhteismäärä				
Muut kiinnelainasaamiset	6 875	13 013	6 875	13 013
Muut lainasaamiset	37 119	49 692	37 119	49 692
Jäljellä oleva hankintameno	43 994	62 705	43 994	62 705
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset	71		71	
7. Kannansiirtosaaminen				
Yhteisvastuusaaminen	1 099	638	1 099	638
Saaminen erityiseltä selvityspesältä	3 183	8 272	3 183	8 272
Kannansiirtosaaminen yhteensä	4 282	8 910	4 282	8 910
8. Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä, emoyhtiö				
Osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.			16 659	16 717
Lisäykset				
Siirrot				-59
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.			16 659	16 659
Osakkeet ja osuudet				
	Osuus kaikista osakkeista %		Kirjanpitoarvo	
		äänistä %		
Feva Kiinteistöt Oy	100,0	100,0	8	
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	40,0	40,0	16 651	
Osakkeet ja osuudet yhteensä			16 659	

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjan pitoarvo 31.12.2004	Markkina- arvo 31.12.2004
9. Muut sijoitukset, emoyhtiö			
Kotimaiset osakkeet ja osuudet			
Alma Media	0,32	1 338	2 216
Amanda Capital Oyj	3,74	1 415	1 511
Amer-yhtymä Oyj	0,29	2 253	2 679
Arek Oy	4,00	280	280
Comptel Oyj	0,47	931	931
Efore Oy	2,07	2 581	2 581
Elcoteq	0,20	591	716
Electrobit Group Oyj	0,31	978	1 124
Elisa	0,27	3 874	4 575
Esy Oy	19,00	288	288
Etteplan Oyj	4,61	1 488	1 650
Exel Oyj	2,63	2 794	3 335
Fibrogen Europe E	1,01	964	964
Finnlines Oyj	0,20	1 017	1 045
Fiskars Oyj Abp	0,28	718	1 204
Fortum Oyj	0,24	15 379	27 888
F-Secure Oyj	1,02	2 244	2 773
HK Ruokatalo	0,14	229	303
Honkarakenne	1,58	210	298
Huhtamäki Oyj	0,29	3 035	3 599
Ilkka-Yhtymä	3,45	3 366	3 366
Imatran Seudun Kehitysytio	0,35	8	8
International Security Technology Oy	7,64	385	385
IWS International Oy	2,69	679	679
Jaakko Pöyry Group	0,40	1 060	1 239
KCI Konecranes Oyj	0,04	176	196
Kemira GrowHow Oyj	0,16	471	505
Kemira Oyj	0,31	3 334	3 860
Kesko Oyj	0,18	2 225	3 008
Kone Oyj	0,36	8 727	11 076
Larox	1,13	377	377
Lassila & Tikanoja Oyj	0,30	1 120	1 516
Lemminkäinen Oyj	0,23	600	604
Marimekko Oyj	0,71	841	841
Metso Oyj	0,39	6 023	6 256
Midinvest Oy	10,87	505	505
M-Real Oyj	0,34	5 173	5 173
Nethawk Oy	2,07	3 418	3 418
Nokia Oyj	0,05	27 750	27 750
Nokian Renkaat Oyj	0,28	1 713	3 343
Okmetic Oyj	2,23	919	919
OKO	0,68	5 276	5 369
Orion-yhtymä	0,27	4 078	4 297
Outokumpu Oyj	0,33	7 302	7 896
Perlos Oyj	0,38	1 577	2 395
PKC Group Oyj	0,64	1 055	1 150
Pohjola	0,26	2 874	3 396
Rapala Normark	1,40	2 850	3 068
Rautaruukki Oyj	0,31	3 253	3 772
Rocla Oyj	1,38	369	423
Sampo	0,40	18 301	22 665
SanomaWSOY	0,40	7 083	10 414
Scanfil Oyj	0,36	1 009	1 009
Sisu Axels Oy	26,20	842	842
SSH Communications	0,42	152	152

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjan pitoarvo 31.12.2004	Markkina- arvo 31.12.2004
Stockmann Oyj Abp	0,30	2 668	3 489
Stonesoft Oyj	0,17	58	58
Stora Enso Oyj	0,29	26 878	27 730
Suominen Yhtymä Oyj	0,40	380	380
Tamfelt	0,57	1 235	1 235
Team Botnia Oy	0,93	2	2
Tecnomen Oyj	0,80	618	618
Teleste Oyj	0,70	577	728
Tietoenator Oyj	0,36	6 313	6 967
Tulikivi Oyj	1,34	569	569
Turun Puhelin Oy ostoliittymä	1,00		
UPM-Kymmene Oyj	0,30	23 738	25 368
Uponor Oyj	0,31	2 633	3 148
Vahto Group	3,15	326	326
Vaasan Puhelin Oy	1,00	1	1
Vaisala Oyj	0,29	737	737
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	3,70	1 521	1 521
Wärtsilä Oyj Abp	0,45	4 849	6 582
YIT-Yhtymä Oyj	0,67	5 719	7 521

Ulkomaiset euromääräiset ei euroalueen osakkeet**Ruotsi**

Nordea AB FDR	0,038	5 771	8 228
TeliaSonera AB	0,343	16 059	16 059

Ulkomaiset ei-euromääräiset osakkeet**Ruotsi**

AINAX Ab	0,005	37	38
Assa Abloy Ab -B	0,017	620	755
Autoliv Inc SWEDEN SDR	0,011	344	353
Ericsson LM-B	0,005	1 877	1 880
ForeningsSparbanken Ab -A	0,004	337	358
Getinge Ab	0,016	268	275
Gunnebo Ab	0,069	258	277
Hennes & Mauritz Ab B aktie	0,006	1 042	1 155
Hexagon Ab -B	0,026	140	158
IBS Ab -B	0,131	131	144
Lindex Ab	0,073	214	295
Medivir Ab -b	0,163	203	203
Micronic Laser Systems Ab	0,089	203	259
Nolato Ab	0,191	245	289
Nordea Bank AB (Publ) Sweden	0,005	786	891
Oriflame Cosmetics SA AB	0,034	338	341
Partnertech Ab	0,175	118	151
Q-Med Ab	0,040	201	203
Retail and Brands Ab	0,680	394	452
Sandvik Ab	0,011	807	891
Scania Ab -B	0,020	508	583
Skandia Försäkring Ab	0,015	497	550
Skandinaviska Enskilda Banken Ab -A	0,002	173	214
Skanska Ab -B	0,021	566	707
SKF Ab	0,005	162	164
WM-DATA Ab B	0,035	218	219
Volvo Ab -B	0,008	730	730

Kotimaiset pääomarahastot

Aboa Venture II Ky		444	444
Access Capital LP II A		2 396	2 396

1 000 €	Kirjan pitoarvo 31.12.2004	Markkina- arvo 31.12.2004
Access Capital LP II B	626	626
Access Capital LP	5 946	5 946
Bio Fund Ventures I Ky	1 168	1 168
Bio Fund Ventures II Ky	4 256	4 256
Bio Fund Ventures II Jatkosijoitusrahasto Ky	385	385
Bio Fund Ventures III Ky	1 379	1 379
Ecvitec Technology Funde II Ky	2 283	2 283
Etelä-Pohjanmaan Rahasto Ky	168	168
European Fund Investments UK	1 878	1 878
Finnmezzanine Rahasto I Ky	403	403
Finnmezzanine Rahasto II Ky	803	803
Finnmezzanine III Ky	6 860	6 860
Finnventure Rahasto III Ky	712	712
Finnventure Rahasto V Ky	4 473	4 473
Forenvia Venture I Ky	637	637
Garantia PK-lainarahasto I Ky	25	25
Garantia PK-lainarahasto II Ky	63	63
GrowHow Rahasto I Ky	717	717
Helmet SME Ventures Ky	1 092	1 092
Industri Kapital 2000 Ltd	8 389	8 389
Kareliaventure Rahasto Ky	57	57
Lapin Rahasto I Ky	158	158
MB Equity Fund III	1 660	1 660
Metal Fund Ky	315	315
Midinvest Fund I Ky	764	764
Nordic Mezzanine Fund I Ky	1 338	1 338
Nordic Mezzanine Fund II LP	793	793
Profita Fund II Ky	2 092	2 092
Profita Fund I Ky	536	536
Promotion Capital I Ky	581	581
Promotion Equity I Ky	288	288
Savon Kasvurahasto I Ky	304	304
SFK 99 Rahasto Ky	2 552	2 552
Teknoventure rahasto II Ky	418	418
Telecomia Venture I	475	475
Ulkomaiset ei-euomääräiset pääomarahastot		
Nordic Capital IV Ltd	6 730	6 932
Osakerahastot		
Aberdeen Int Plc - Asia Pacific Fund	21 073	25 430
Aberdeen Int Plc - China Opportunities Fund	4 603	5 172
ABN AMRO Altern Inv-AsiaPacific		
MultiStrategyFund	2 500	2 641
ABN AMRO Eastern Europe Equity Fund	4 136	5 609
ABN AMRO Latin American Equity Fund	4 664	5 511
AIG Japan Small Companies Fund plc	4 406	4 735
AXA Rosenberg Equity Alpha Trust -		
Japan Equity Alpha Fund	29 306	30 757
AXA Rosenberg Equity Alpha Trust -		
Pacific ex Japan	9 724	10 005
Blackstone Fifth Avenue Offshore Fund Ltd	18 354	19 106
Carnegie Fund - European Equity	8 554	8 813
Celeres HR Suomi	2 005	2 041
Elite erikoissijoitusrahasto B	2 036	2 657
eQ Arvonkasvattajat A (WIP Value Visions A)	2 000	2 926
eQ Pikkujäättiläiset (WIP Small Titans A)	6 000	8 733
eQ Toinen Aalto (2. osuus)	6 000	6 449

1 000 €	Kirjan pitoarvo 31.12.2004	Markkina- arvo 31.12.2004
er Umbrella Fund Ltd -E	5 000	5 070
Fidelity European Aggressive Fund	9 520	11 930
Fidelity European Growth Fund	64 077	81 424
Fidelity European Mid Cap Fund	10 000	10 334
FIM Emerging Europe Sijoitusrahasto	6 500	7 005
FIM India Sijoitusrahasto	5 000	5 325
FIM Russia Sijoitusrahasto	14 092	15 126
FIM Visio Sijoitusrahasto	6 375	7 300
Fondita Nordic Small Cap B	5 940	8 572
Fourton Odysseus rahasto	4 000	4 438
Fourton Stamina rahasto	4 000	4 403
Griffin Eastern European Fund	20 000	21 418
ICECAPITAL European Property Fund	2 000	2 214
JPMorgan Fleming Fund -		
Europe Strategic ValueFund	33 972	36 437
Nordea European Equity Hedge	5 000	5 026
Nordea European Value Fund	10 001	11 084
PW Tactical Allocation Fund Y	3 618	3 618
SA Fund tranche 1	5 000	5 570
SEB Alt Investment Hedge Fund of		
Funds Moderate	20 000	20 681
T. Rowe Price -US large cap growth eq fund	26 948	29 745
T. Rowe Price -US large cap value eq	25 542	29 807
T. Rowe Price -US sml co eq	5 111	7 160
Templeton Latin America Fund	4 772	5 465
VEGA Diversified 2X Fund-		
Investor USD Class of Sha	4 405	4 571
Korkorahastot		
ABN AMRO High Yield Bond Fund (Euro)	25 001	25 801
Ashmore SICAV Emerging Markets Debt Fund	30 000	32 341
BRG Fund - Convertible Intl	20 000	21 763
BlackRock Global Series Plc -		
High Yield Bond Fund	7 347	8 089
PAM (L) Bonds Higher Yield -C	47 097	51 775
Citi FCP Citibond USD High Yield Fund	7 342	8 038
CLAM Obli Haut Rendement	24 983	26 205
GLG Investments plc -		
Global Convertible UCITS s.M	20 000	21 222
GLG Investments plc -		
Global Convertible UCITS s.N	20 000	21 224
Gyllenberg High Yield Sijoitusrahasto B	10 873	12 471
ING (L) Renta Fund Emerging Markets Debt	25 000	25 838
ING (L) Renta Fund		
Emerging Markets Debt (Local ccy)	49 189	50 848
Julius Baer Multibond - Emerging Bond Fund	30 074	31 106
RG Capital Growth High Yield Bond Fund	9 635	10 855
Schroder Special Situations Fund -		
StrEnhCash EUR	20 000	20 394
Sydivest Engros Emerging Market Bonds	25 365	26 767
Kiinteistösisijoitusrahastot		
Tishman Speyer European Strategic		
Office Fund Scots Feeder L.P.	1 642	1 642
Takuuosuus		
Keskinäinen vakuutusyhtiö Fennia	3 364	3 364
Muut sijoitukset yhteensä	1 146 873	1 274 057

1 000 €	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003
Vastuut		
Avoimet johdannaissopimukset		
I Korkejohtannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	550 000	
Sopimusten käypä arvo	2 890	
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	450 000	
Sopimusten käypä arvo	-1 415	
Koronvaihtosopimukset		
Sopimusten nimellisarvo	34 683	35 835
Sopimusten käypä arvo	2 704	3 358
Markkina-arvo ei sisällä tilikauden siirtyvää korkoa.		
II Valuuttajohdannaiset		
Avoimet termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	195 701	190 890
Sopimusten käypä arvo	9 804	12 389
Suljetut termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	22 025	
Sopimusten käypä arvo	981	
Avoimet optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	66 708	
Sopimusten markkina-arvo	1 233	
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	133 416	
Sopimusten käypä arvo	-929	
Avoimet valuutanvaihtosopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	49 189	53 048
Sopimusten käypä arvo	5 497	930
III Osakejohtannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	65 579	6 485
Sopimusten käypä arvo	1 828	270
Myydyt optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	59 025	
Sopimusten käypä arvo	-760	
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	38 050	51 120
Kiinteistösijoitusrahastot	8 358	
Leasing- ja vuokravastuu		
Leasing-vastuu alkaneella tilikaudella	266	253
Leasing-vastuu seuraavilla tilikausilla	643	865

1 000 €	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverolain 188§ mukainen vastuu verovelvollisuusryhmän alv-velasta	5 629	4 129
Uudisrakentamisesta ja kiinteistöjen perusparannuksista tehtyjen alv-vähennysten palautusvastuu	106	511
10. Vakuutustekninen vastuuvulka		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	2 473 253	2 319 661
Osittamaton lisävakuutusvastuu	404 560	351 194
Ositettu lisävakuutusvastuu	7 364	4 301
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	2 885 178	2 675 155
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	1 215 812	1 101 506
Tasointusmäärä	263 892	250 969
Korvausvastuu yhteensä	1 479 704	1 352 475
Vakuutustekninen vastuuvulka yhteensä	4 364 882	4 027 630
Lisäedut		
Ositettu lisävakuutusvastuu 1.1.	4 301	5 046
Tilivuonna maksetut asiakashyvitykset	-4 199	-4 897
Siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen	7 262	4 151
Ositettu lisävakuutusvastuu 31.12.	7 364	4 301
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	24 574	23 188
Peruspääoma, voittovarot, arvonkorotusraho ja keskushallinnon tili		
Tilinpäätössiirtojen kertymä	250	344
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	276 404	195 537
Osittamaton lisävakuutusvastuu	404 560	351 194
Pääomalainat		
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Aktivoitujen vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet	-8 524	-8 052
Muut erät	-565	-2 071
	696 699	560 140
Työeläkevakuutusyhtiölain 17 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	224 300	200 902
Vakavaraisuusaste %	17,67	15,33
toteutunut toimintapääoma/vakavaraisuuden laskennassa käytetty vastuuvulka		
Vakavaraisuusraja %	8,53	8,25
Tavoitevyöhykkeen alaraja %		
2 x vakavaraisuusraja	17,06	16,49
Tavoitevyöhykkeen yläraja %		
4 x vakavaraisuusraja	34,13	32,98

1 000 €	Konserni 2004		Emoyhtiö 2004	
11. Oma pääoma				
Takuupääoma		1 682		1 682
Pohjarahasto		3 364		3 364
Rakennusrahasto		30		
Arvonkorotusrahasto		344		
Vapaat rahastot		17 055		17 055
Siirto vuoden 2003 voitosta		980		980
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-16 514		1 088
Käytetty tilikauden aikana		-1 000		-1 000
Tilikauden voitto		3 620		1 406
Oma pääoma yhteensä		9 561		24 574
	Lukumäärä	Kirjanpito- arvo	Lukumäärä	Kirjanpito- arvo
Takuupääoma				
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	10	1 682	10	1 682
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen				
Takuuosuuden omistajien osuus:				
Takuupääoma		1 682		1 682
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille				
Vakuutusnottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen		7 879		22 893
Yhteensä		9 561		24 574
Voitonjakokelpoiset varat				
Tilikauden voitto/tappio		3 620		1 406
Muu vapaa oma pääoma				
Muut rahastot		18 035		18 035
Kertyneet voittovarot		-17 514		88
Tilinpäätössiirtojen kertymän oman pääoman osuus		-1 122		
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä		3 019		19 529
Tuloksen käsittely				
Hallitus esittää, että tilikauden voitosta 1 406 312,37 euroa				
varmuusrahastoon siirretään	1 380 000,00 euroa			
hallituksen käyttövaroihin siirretään	20 000,00 euroa			
voitto- ja tappioutilille jätetään	6 312,37 euroa			

Riskienhallinta

Sijoitustoimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Hallitus vahvistaa sijoitussuunnitelman osana sijoitustoimintaa koskevat riskienhallinnan periaatteet ja hyväksyy johdannaisten käytön periaatteet. Sijoitussuunnitelmassa on määritelty ja selostettu sijoitustoiminnan turvaamis- ja tuottotavoitteet, sijoitustoiminnan suuntaaminen ja käytettävät instrumentit, valuuttaliikkeen järjestäminen ja hajautus- ja likviditeettitavoitteet. Sijoitussuunnitelma päivitetään kaksi kertaa vuodessa.

Sijoitusstrategian valintaa rajoittaa keskeisesti yhtiön toimintapääoman määrä, vakavaraisuusasetus, kateasema sekä vastuulle edellytetty korkovaade. Optimaaliseen tuotto – riski -suhteeseen pyritään pääsemään hajautuksella sekä omaisuuslajitasolla että omaisuuslajien sisällä. Yhtiön aktuaari antaa sijoitussuunnitelmaa varten selvityksen vastuuvelan edellyttämistä vaatimuksista sijoitustoiminnalle. Merkittävimmät vaatimukset ovat vähimmäistuotto-, turvaavuus-, hajautus- ja likviditeettivaatimus. Laskuperusteellisen vaatimuksen saavuttamista puskuroi yhtiön toimintapääoman osana oleva osittamaton lisävakuutusvastuu.

Sijoitustoiminnan kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa keskeisin tunnusluku on toimintapääoman määrä suhteessa vastuuvelkaan. Toinen kokonaisriskiaseman mittarina käytetty tunnusluku on toimintapääoman suhde säädösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan. Yhtiön hallitus vahvistaa tälle mittarille sallitun rajan. Lisäksi allokaatiopäätösten teossa ja yhtiön kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetään VaR (Value-at-Risk) -laskentaa, sijoitussalkun optimointia, toimintapääoman riittävyden herkkyysanalyysiä ja vakavaraisuuden stressitestiä. Lisäksi seurataan toteutuneiden tuottojen kehittymistä yhtiön tuottovaateeseen verrattuna. Stressitesteissä arvioidaan suurinta mahdollista muutosta osakekursseissa tai korkoasemassa ilman, että mentäisiin hallituksen vahvistaman rajan alapuolelle. Yhtiössä toimii finanssiriskien hallintaryhmä, jossa on edustus talous- ja sijoituslinjoista.

Omaisuuslajikohtaisten riskien ja tuottojen seuranta ja arviointi

Sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelmassa on kuvattu strategisten riskien lisäksi omaisuuslajikohtaiset riskit ja niiden hallintakeinot. Omaisuuslajikohtaisia riskejä hallitaan seuraamalla yli- ja alipainoja vertailuindeksiin nähden. Osakesijoitusten hintariskiä hallitaan hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti sekä eri sijoitustyyliin ja rahastoihin. Joukkolainojen ja rahamarkkinasijoitusten korkoriskiä hallitaan seuraamalla ja muuttamalla sijoitusten modifioitua duraatiota, joka kuvastaa sijoitusten arvonnousuherkkyyttä korkotason muuttuessa. Luottoriskiä hallitaan hajauttamalla sijoituksia eri toimialoille ja luottoluokkiin sekä maantieteellisesti. Suoralta valuuttariskiltä pääasiassa suojaudutaan ja riskiä hallinnoidaan seuraamalla valuuttaposiitiota ja suojausastetta omaisuuslajeittain ja valuutoittain. Sijoituksia on myös hajautettu vaihtoehtoisin sijoituksiin (pääomarahastot ja hedge-rahastot). Asiakaslai-

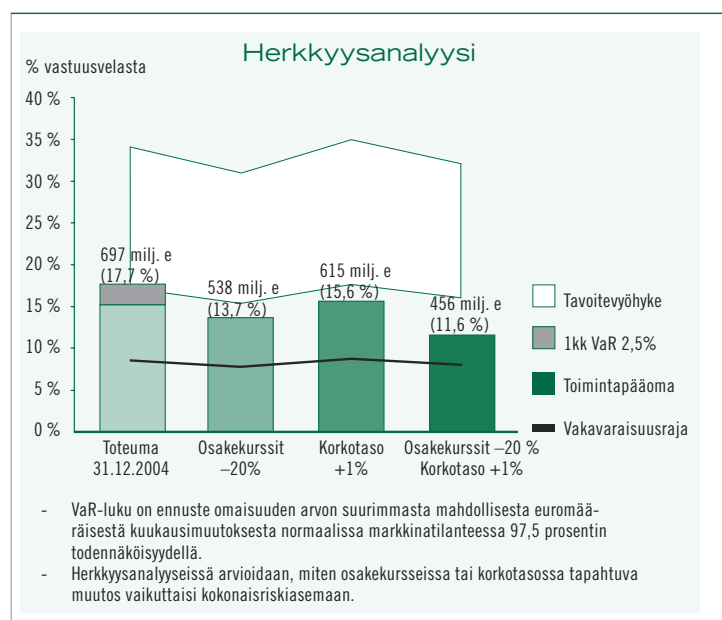
noin liittyen tehdään yritysanalyyskejä, asiakasseurantaa ja lainojen vakuusseurantaa. Kiinteistöisijoituksissa kiinnitetään huomiota maantieteelliseen jakaumaan, vuokratulojen toimialajakaumaan, hankintojen ajoitukseen sekä käyttötyyppijakaumaan.

Sijoitusyksikössä riskien ja tuottojen kehittymistä seurataan päivittäin. Omaisuuslajikohtaisista riskeistä ja tuotoista, mukaan lukien johdannaiset, raportoidaan kuukausittain hallitukselle ja viikoittain salkunhoitajille ja sijoituskomitean jäsenille.

Eläke-Fennian johdannaisten käytön periaatteet mukaan lukien johdannaisten riskienhallinta ovat osana yhtiön sijoitussuunnitelmaa. Periaatteissa otetaan huomioon markkinariskien lisäksi johdannaisten operatiiviset ja juridiset riskit. Yhtiö käyttää johdannaista sekä suojaustarkoituksessa että muussa kuin suojaustarkoituksessa. Periaatteissa on lueteltu omaisuuslajeittain ne johdannaistyytit, joita edellä mainittuihin tarkoituksiin voidaan käyttää. Sekä kirjanpidollisesti suojaavien että operatiivisesti suojaavien johdannaisten osalta suojaava sopimus ja suojauksen kohde dokumentoidaan. Johdannaista voidaan tehdä hallituksen hyväksymien limiittien ja päätöksentekovaltuuksien puitteissa. Johdannaisten vaikutus on sisällytetty johdolle ja hallitukselle raportoitaviin tuotto- ja riskilukuihin ja omaisuusjakaumiin. Myös tehdyistä johdannaissopimuksista raportoidaan säännöllisesti.

Vakuutustoimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Työntekijöiden työeläkejärjestelmä (TEL) on etuusperusteinen. Edunsaajalle luvataan laissa tietty etuus, josta osa on eläkelaitoksen vastuulla ja loput kustannetaan yhteisesti jakojärjestelmän kautta, kun eläke tulee maksuun. Yrittäjien eläkejärjestelmä (YEL) on kokonaan jakojärjestelmän mukainen eli vakuutusmaksut käytetään suoraan

sen vuoden eläkemenoon ja valtio maksaa puuttuvan osan. Nykyisiin TEL- ja YEL-vakuutuksiin voi liittyä myös lakisääteinen lisäeläkejärjestely.

Säädösten mukaan eläketurvan ehdot ja perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö ja ne ovat samat kaikille yhtiöille. Laissa on säädetty myös yhteisestä laskuperustekorosta eli tuottovaatimuksesta, joka käytännössä määräytyy alan keskimääräisen toimintapääomatason mukaan. Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti konkurssiin menneen eläkelaitoksen eläkevastuista.

Työeläkeyhtiöt valmistelevat ja hakevat yhdessä vakuutusmaksun, vastuuvelan ja laskuperustekoron perusteet. Vakuutusriskiä hallitaan siten merkittävästi järjestelmätasolla muun muassa yhtenäisillä analyyseillä ja tutkimuksilla. Toimintaympäristössä, jossa maksu- ja vastuuvetokaperusteet valmistellaan yhteisesti ilman eroja, yhtiön tulos voi olla jatkuvasti tappiollinen muihin yhtiöihin verrattuna esimerkiksi poikkeuksellisen työkyvyttömyysalkavuuden tai hoitokustannusrakenteen takia. TEL-vakuutuksessa vakuutusmaksu määrätään aina vuosittain uudelleen, joten järjestelmätasolla riittämättömään maksumuutokseen voidaan vaikuttaa seuraavana vuonna. Eläke-Fennia osallistuu laskuperusteiden valmisteluun vakuutusmaatikon johdolla yhdessä vakuusteknisen toiminnon kanssa.

Eläke-Fennian vastuulla ovat TEL:n perusvakuutuksessa vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden rahastoidut osat. Jos saatu maksu ei riitä rahastoituihin eläkemenoon, vahinkomenoa puskuroi runsasvahinkoisia vuosia varten kerätty tasoitusvastuu. Yhtiön tasoitusvastuun tila on erittäin hyvä. Samoin tasoitusvastuiden tila kaikilla työeläkeyhtiöillä oli niin hyvä, että vuoden 2004 TEL-maksun työkyvyttömyysosaa voitiin alentaa alle menon. Siksi yhtiön riskiliikkeen tulos tulee olemaan negatiivinen vuonna 2004. TEL:n lisäeläkevakuutuksessa on myös tasoitusvastuu ja se on lähellä ylärajaansa.

Yhtiöillä ei ole vastuuvallintamahdollisuutta, koska järjestelmä on lakisääteinen. Eläke-Fenniassa on kuitenkin laadittu vastuuvallintatoimet kentälle maksuhäiriöllisten asiakkaiden hankinnan rajoittamiseksi. Luottotappioiden määrään pystytään myös vaikuttamaan tehokkaalla perinnällä. Koska eläketurvan tulee olla taattu kaikissa tilanteissa, sisältyy tasoitusvastuuseen osa, jolla yhtiö varautuu myös saamatta jääviin maksuihin.

Yhtiön liikekuluja varten peritään TEL- ja YEL-maksun yhteydessä hoitokustannusosaa, jolla katetaan liikekulut. Jos hoitomaksu ei riitä kaikkiin liikekuluihin, yhtiön tulos heikkenee. Hoitokustannusosa on ollut ylijäämäinen.

Liiketoimintaan liittyvien operatiivisten riskien hallinta

Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset riskit on tunnistettu riskienhallintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja niiden hallintotoimenpiteet on kirjattu toimintojen riskienhal-

luntasuunnitelmiin. Operatiivisia riskejä hallinnoidaan muun muassa eriyttämällä toimintoja ja toimenkuvia siten, että ehkäistään vaarallisten työyhdistelmien syntyminen. Henkilöriskien osalta on mahdollisuuksien mukaan kehitetty myös toimiva varamiesjärjestelmä. Työohjeita ja prosessikuvauskuja ylläpidetään. Juridisia riskejä hallinnoivat joko omat juristit tai ulkopuolelta palkatut erityisasiantuntijat. Sekä lainsäädännöllistä että tietoteknistä osaamista on kasvatettu monimuotoisella ja pitkäjänteisellä sisäisellä ja ulkoisella koulutautumisella.

Sijoituspäätökset valmistellaan ja toteutetaan sijoituslinjoissa. Sijoitusomaisuuden markkina-arvostaminen ja operatiivista toimintaa tukeva raportointi ovat sijoituslinjaan kuuluvan arvopaperihallinnon vastuulla. Virallinen tuotto-, vakavaraisuus- ja kateraportointi sekä limiittiseuranta tuotetaan talouslinjassa. Yhtiössä toimii arvopaperiprosessiryhmä, jossa on edustus talous- ja sijoituslinjoista. Uusia sijoitusinstrumentteja käyttöönotettaessa laaditaan tuotekuvaus, jossa kuvataan tuotteen finanssi- ja operatiiviset riskit mukaan lukien juridiset riskit ja varmistetaan toimintojen kyvystä hallinnoida ja seurata tuotetta.

Vastatakseen entistä paremmin eri kokoisten asiakasyhteyksien tarpeisiin ja odotuksiin vakuutuspalvelut ja asiakasyhteydet organisoituvat uudelleen asiakaslinjaksi, jossa vakuutuksenottajia palvellaan asiakaskoon mukaisesti kolmessa segmentissä, pienissä, keskiuurissa ja suurasiakkaissa. Muuttuneessa tilanteessa toiminnan ja prosessien jatkuvuuden turvaaminen on riskien hallinnan kannalta keskeisessä asemassa. Toiminnan turvaamiseksi laadittiin uusi johtamisjärjestelmä, toimintaohjeet päivitettiin ja muutosprosessia valvottiin jatkuvasti.

Työeläketoinninnon tietointensivisyyden takia ovat monimutkaiset tietojärjestelmät yhä keskeisemmässä roolissa. Työeläkeuudistus ja lainsäädännön muut uudistukset vaativat paljon sekä oman yhtiön henkilöresursseilta että järjestelmän kehitystyöltä. Lainmuutosten aikataulu on kireä ja tästä aiheutuu riskejä, jotka toteutuessaan voisivat vaikuttaa työeläkeyhtiöiden perustehtävien hoitoon. Näitä riskejä hallinnoidaan muun muassa tekemällä ja teettämällä työt alan laajoissa yhteenliittymissä, kuten Esy Oy ja Arek Oy, joissa voidaan varmistaa riittävien resurssien saatavuus ja parhaat mahdolliset projektienhallintamenettelyt. Samanaikaisesti työn alla on ollut muita toiminnan uudistushankkeita, joiden tavoitteena on toiminnan kustannustehokkuuden nosto. Kaikkien näiden hankkeiden etenemistä seurataan huolella Eläke-Fennian oman hankeohjauksen piirissä.

Tietoturvaryhmä on valvonut tietoturvan tilannetta yhtiössä ja vastaa tietoturvallisuusohjeistuksen tuottamisesta ja ylläpidosta. Uusille työntekijöille ja kesätyöntekijöille pidetään vuosittain tietoturvakoulutusta. Yhtiöön on perustettu vuoden 2005 alussa turvallisuusryhmä, jonka toimenkuvaan kuuluu turvallisuuden eri osa-alueiden tilan arviointi ja kehittämistoimenpiteiden laatiminen.

Tunnusluvut

Tunnuslukutaulukoiden käsitteet ovat vastaavat kuin tuloslaskelmassa ja taseessa, jollei toisin määritellä. Oheiseen yhteen-
vetotaulukkoon on koottu keskeiset tunnusluvut.

Tunnusluvut	2004	2003	2002	2001	2000
Vakuutusmaksutulo, milj. e	747,4	679,1	630,3	612,8	539,8
Maksetut eläkkeet, milj. e	567,6	542,2	513,9	481,6	448,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in, milj. e	312,0	262,7	62,1	4,6	34,3
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	7,4	6,7	1,6	0,1	0,9
Liikevaihto, milj. e	1 161,8	1 035,6	944,0	973,7	960,1
Kokonaisliikekulut, milj. e	34,3	29,6	26,8	23,7	20,2
% liikevaihdosta	3,0	2,9	2,8	2,4	2,1
% TEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta ¹⁾	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
Kokonaistulos, milj. e	155,7	141,1	-83,4	-135,3	-84,2
Vastuuvetka, milj. e	4 364,9	4 027,6	3 741,0	3 638,3	3 341,9
Toimintapääoma, milj. e	696,7	560,1	437,5	550,2	713,4
% vastuuvetasta	17,7	15,3	12,7	17,3	24,6
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,1	1,9	2,0	2,1	2,7
Tasovastuu, milj. e	263,9	251,0	239,3	223,0	204,0
Eläkevarat, milj. e	4 641,3	4 223,2	3 877,7	3 743,7	3 631,0
Siirto asiakashyvityksiin (%) TEL-palkkasummasta ²⁾	0,24	0,15	0,17	0,25	0,55
Maksetut asiakashyvitykset (%) TEL-palkkasummasta	0,15	0,18	0,62	0,78	0,63
TEL-palkkasumma, milj. e	3 069,2	2 857,9	2 671,1	2 574,6	2 282,2
YEL-työtulosumma, milj. e	410,8	366,5	312,9	300,4	286,7
TEL-vakuutuksenottajia	17 860	16 900	15 920	14 760	14 730
TEL-vakuutettuja	125 660	120 660	115 460	112 800	107 610
YEL-vakuutuksenottajia	25 380	23 220	19 380	18 840	18 750
Eläkkeensaajia	72 590	71 590	70 040	68 300	66 620

¹⁾ Suhdeluvun laskennassa mukana kokonaisliikekulut ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja

²⁾ Ei sisällä ositetun lisävakuutusvastuun täydennystä

Vakuutusmaksutulo sisältää TEL- ja YEL-maksutulot, joista on vähennetty luottotappiot. Maksetut eläkkeet sisältävät eläkkeensaajille maksetut suoritukset. Sijoitustoiminnan tuottoa, kokonaistulosta ja toimintapääomaa on analysoitu jäljempänä. Kokonaistulos muodostuu sijoitustoiminnan ja vakuutusliikkeen tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta. Liikevaihto on vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta lisättyä tuloslaskelman mukaisilla sijoitustoiminnan tuotoilla, arvonkorotuksilla ja muilla tuotoilla sekä vähennettynä arvonkorotusten oikaisulla. Tasovastuu toimii puskurina vakuutusliikkeen heilahteluille. Eläkevarat muodostuvat taseen vastuuvetasta ja varojen arvostuseroista.

Kukin luvusta on erikseen viitospöyristetty ja näin ollen luvut eivät välttämättä summaudu esitettyyn lopputulokseen.

Sijoitustoiminta

Sijoitusjakauma (Sisältää kertyneet korot)	2004		2003		2002		2001		2000	
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%
Lainasaamiset	260,0	5,7	259,1	6,2	259,2	6,8	263,1	7,1	276,7	7,7
Joukkolainat	2 066,1	45,2	1 841,1	44,2	2 195,5	57,2	2 003,3	54,3	1 773,3	49,6
korkorahastojen kanssa	2 460,8		1 933,6		2 195,5		2 157,3		1 873,2	
Muut rahoitusmarkkina- välineet ja talletukset	368,7	8,1	612,4	14,7	328,1	8,6	95,1	2,6	181,4	5,1
Osakkeet ja osuudet ¹⁾	1 308,1	28,6	959,4	23,0	592,3	15,4	897,3	24,3	968,1	27,1
ilman korkorahastoja	913,4		866,9		592,3		743,3		868,2	
Kiinteistösijoitukset	564,8	12,4	495,6	11,9	459,9	12,0	427,3	11,6	378,2	10,6
Sijoitukset yhteensä	4 567,7	100,0	4 167,5	100,0	3 835,1	100,0	3 686,1	100,0	3 577,7	100,0

¹⁾ Sisältää kiinteistösijoitusrahastot.

Sijoitustoiminnan tuottoerittely- ja tulostaulukosta selvää, mistä eristä tuotto muodostui ja miten Eläke-Fennian sijoitustoiminnan nettotuotot tuloslaskelmalla ja toisaalta käyvin arvo in laskettuna riittivät vähimmäistuottovaatimukseen eli vastuuvetalle hyvitetävään korkoon nähden.

Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos, milj. e	2004	2003	2002	2001	2000
Suorat nettotuotot	154,5	145,2	157,9	159,9	153,9
Lainasaamiset	10,8	11,7	13,8	14,2	14,1
Joukkolainat	89,8	90,6	97,0	96,3	84,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	6,6	11,0	10,0	8,3	12,6
Osakkeet ja osuudet	26,3	11,8	15,8	19,2	22,8
Kiinteistösijoitukset	25,0	23,5	21,8	23,7	21,3
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-4,0	-3,4	-0,6	-1,8	-1,5
Arvonmuutokset kirjanpidossa ¹⁾	76,6	58,6	-127,0	28,3	124,6
Osakkeet ja osuudet	52,4	17,9	-118,1	-10,0	120,4
Joukkolainat	26,3	45,1	-0,6	39,0	1,6
Kiinteistösijoitukset	0,7	-4,2	-6,3	0,3	2,7
Muut sijoitukset	-2,8	-0,1	-2,0	-1,0	-0,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	231,1	203,8	30,9	188,2	278,5
Arvostuserojen muutos	80,9	58,9	31,2	-183,6	-244,2
Osakkeet ja osuudet	40,6	80,0	-45,2	-155,2	-269,6
Joukkolainat	34,0	-27,6	73,7	-33,1	21,3
Kiinteistösijoitukset	6,6	6,7	2,3	4,8	3,7
Muut sijoitukset	-0,3	-0,3	0,4	-0,1	0,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	312,0	262,7	62,1	4,6	34,3
Muut korkoerät ²⁾	-1,0	3,8	-0,4	2,8	3,1
Vastuuvelan tuottovaatimus	-172,7	-141,3	-165,2	-165,5	-143,8
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	57,4	66,3	-134,6	25,5	137,9
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	138,3	125,2	-103,4	-158,1	-106,4

¹⁾ Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

²⁾ Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

Sijoitusten tuotto-% lasketaan sijoitusjakautuksen mukaisesti kullekin omaisuuserälle. Sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun. Sijoitustuotot muodostuvat sijoituskauden tuloslaskelman mukaisista nettotuotoista lisätyn arvostuserojen muutoksella. Sitoutuneeseen pääomaan on luettu mukaan kertyneet eräntymättömät korot.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin 1.1.–31.12.2004	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin milj. e 2004	Sitoutunut pääoma milj. e 2004	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle 2004	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
				2003	2002	2001	2000
Lainasaamiset	8,7	248,7	3,5	4,5	4,6	4,9	5,1
Joukkolainat	150,1	2 107,0	7,1	5,1	8,5	5,6	6,9
korkorahastojen kanssa	171,0	2 290,5	7,5	5,2	8,4	5,5	6,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	5,6	251,2	2,2	2,6	3,7	5,0	4,4
Osakkeet ja osuudet ¹⁾	119,3	1 119,7	10,7	16,4	-18,5	-14,7	-12,2
ilman korkorahastoja	98,4	936,2	10,5	16,4	-19,1	-17,3	-13,1
Kiinteistösijoitukset	32,3	510,5	6,3	5,6	4,3	7,4	7,8
Sijoitukset yhteensä	316,0	4 237,2	7,5	6,8	1,7	0,2	1,0
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-4,0		-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	312,0		7,4	6,7	1,6	0,1	0,9

¹⁾ Sisältää kiinteistösijoitusrahastot.

Maksun hoitokustannusosan riittävyys ja kokonaisliikekulut

Eläketurvan hoitamiseen tarvittavat varat kerätään vakuutusmaksun hoitokustannusosalla. Tällä hoitokustannusosalla kustannetaan korvaustoiminnan hoitokulut sekä vakuutusten hankinnasta, hoidosta ja yleisestä hallinnosta aiheutuvat kulut poistoihin. Muihin tuottoihin sisältyvät muun muassa vakuutusten ilmoitusliikenteen laiminlyönnin johdosta asiakkailta perityt maksun korotukset.

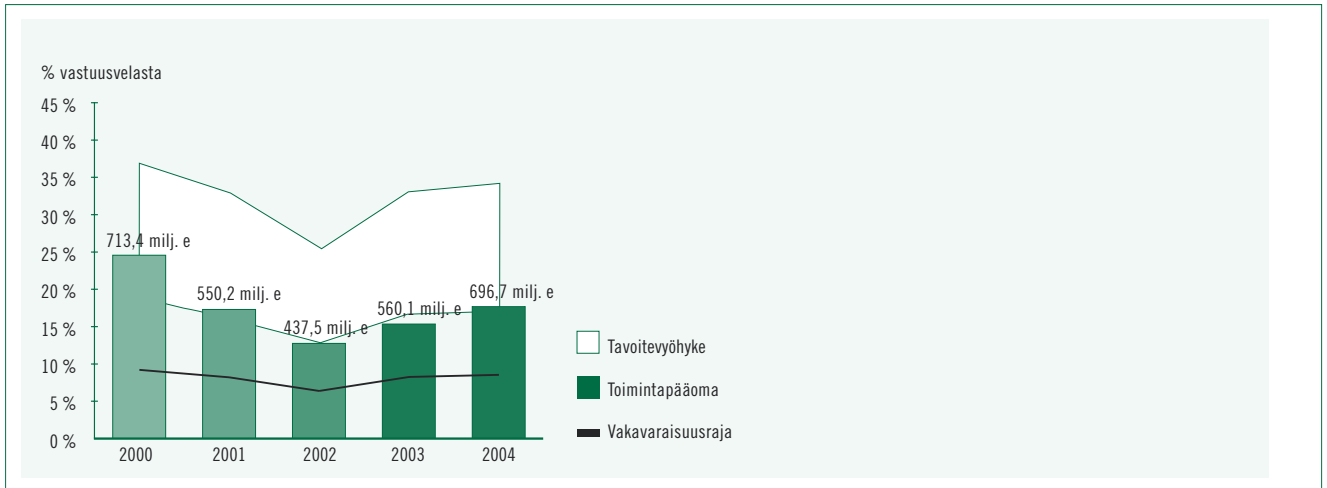
Sijoitustoiminnan hoitokulut kustannetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Sijoitustoiminnan hoidon tehokkuutta on Eläke-Fenniassa seurattu sijoitustoiminnan liikekulujen ja sitoutuneen pääoman suhteella. Tämä suhdeluku on suuntaa antava, sillä se ei sisällä esimerkiksi rahastojen hoitopalkkioita, jotka ovat pienentäneet rahastojen tuottoja.

Hoitokustannustulos ja kokonaisliikekulut, milj. e	2004	2003	2002	2001	2000
Vakuutustoiminta					
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	32,0	27,2	23,4	22,1	18,6
Toimintokohtaiset liikekulut	28,1	24,0	21,5	19,0	16,5
Muut tuotot	0,6	0,9	0,5	0,7	0,5
Hoitokustannustulos	4,5	4,1	2,4	3,9	2,5
Liikekulut % hoitokustannustulosta	86,1	85,5	90,0	83,1	86,8
Sijoitustoiminta					
Sijoitustoiminnan liikekulut	5,9	5,3	5,0	4,5	3,4
% sitoutuneesta pääomasta	0,14	0,14	0,13	0,12	0,10
Työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekulut	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Kokonaisliikekulut	34,3	29,6	26,8	23,7	20,2

Yhtiön vakavaraisuus

Työeläkeyhtiön vakavaraisuutta mitataan toimintapääomalla ja sen suhteella yhtiön sijoitusomaisuuden riskipitoisuuden mukaan määräytyvään vakavaraisuusrajaan ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvélkaan. Toimintapääoma muodostuu yhtiön omasta pääomasta, omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotuksesta, osittamattomasta lisävakuutusvastuusta sekä poistoerosta vähennettynä aineettomilla hyödykkeillä ja ei-suojaavien johdannaisten enimmäistappiolla.

Toimintapääoma ja sen rajat (%:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvélasta)	2004	2003	2002	2001	2000
Vakavaraisuusraja	8,5	8,2	6,4	8,2	9,2
Tavoitevyöhykkeen alaraja	17,1	16,5	12,7	16,4	18,4
Tavoitevyöhykkeen yläraja	34,1	33,0	25,5	32,8	36,8
Toimintapääoma	17,7	15,3	12,7	17,3	24,6

Tilikauden tulosanalyysi

Tulosanalyysiin on koottu yhteen ylijäämän lähteet eli sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo, hoitokustannustulos ja vakuutusliikkeen tulos sekä ylijäämän käyttökohteet.

Vakuutusliikkeen tulokseen vaikuttaa suoraan vakuutuskanan rakenne ja tulos kertoo, kuinka hyvin vakuutusmaksut ovat riittäneet eläketapahtumista aiheutuneisiin kustannuksiin. Vuosittain toteutuva positiivinen TEL:n mukaisen vakuutuksen tulos viedään tasoitusvastuuseen ja negatiivinen tulos katetaan tasoitusvastuusta.

Yhtiön vakavaraisuutta kartutettiin siirtämällä osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen 53,4 miljoonaa euroa sisältäen 0,6 miljoonan euron vastuunsiirron ja 0,5 miljoonaa euroa ositetun lisävakuutusvastuun täydennyksen kuoletusta. Ositetun lisävakuutusvastuuseen siirrettiin asiakashyvityksiä varten 7,3 miljoonaa euroa.

Tulosanalyysi, milj. e	2004	2003	2002	2001	2000
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	12,9	11,9	17,6	19,0	19,7
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	138,3	125,2	-103,4	-158,1	-106,4
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	312,0	262,7	62,1	4,6	34,3
+ Muut korkoerät ¹⁾	-1,0	3,8	-0,4	2,8	3,1
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-172,7	-141,3	-165,2	-165,5	-143,8
Hoitokustannustulos	4,5	4,1	2,4	3,9	2,5
Kokonaistulos	155,7	141,1	-83,4	-135,3	-84,2
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	148,5	137,0	-92,5	-141,6	-96,6
Tasoitusvastuun muutokseen	12,9	11,7	16,2	19,0	19,8
Toimintapääoman muutokseen	135,5	125,3	-108,7	-160,6	-116,4
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	53,4	65,4	-141,2	28,1	132,9
Arvostuserojen muutokseen	80,9	58,9	31,2	-183,6	-244,2
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	-0,1	0,0	0,1	-6,4	-6,4
Tilikauden voittoon	1,4	1,0	1,2	1,2	1,4
Siirtoon asiakashyvityksiin	7,3	4,2	4,5	6,3	12,5
Ositetun lisävakuutusvastuun täydennyksen ²⁾	-	-	4,5	-	-
Yhteensä	155,7	141,1	-83,4	-135,3	-84,2

¹⁾ Sisältää sellaiset korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

²⁾ Vuonna 2002 tehtyä ositetun lisävakuutusvastuun täydennystä oli 31.12.2004 kuolettamatta 3,6 milj. e.

Tunnuslukujen lukijan opas

Arvostusero Omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus.

Asiakashyvyys Yhtiön toimintapääoman ja vakavaraisuusarvoseman keskinäisestä suhteesta määräytyvä hyvyys, joka annetaan TEL-vakuutuksenottajille vakuutusmaksun alennuksena.

Eläkevarat Taseen vastuuelva + varojen arvostuserot.

Hoitokustannustulos Hoitokustannustulos lasketaan siten, että liikekulujen kattamista varten peritystä vakuutusmaksun hoitokustannusosasta vähennetään yhtiön liikekulut sijoitustoiminnan liikekuluja lukuun ottamatta. Hoitokustannustulokseen vaikuttaa siten myös, millaisin perustein maksun hoitokustannusosa määräytyy.

Katettava vastuuelva Katettavaan vastuuelvaan luetaan tilinpäätöksen vastuuelvan lisäksi velka vastuunjakoon ja vakuutusmaksuista johtuvat velat vakuutuksenottajille. Yrittäjien eläkelain mukaisessa perusvakuutuksessa ei tällä hetkellä ole katettavaa vastuuta.

Lakisääteiset maksut Eläke-Fennian osuus eläkelaitosten keskuslaitoksena toimivan Eläketurvakeskuksen kuluista.

Liikevaihto Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + tuloslaskelman mukaiset sijoitustoiminnan tuotot + arvonkorotukset – arvonkorotusten oikaisut + muut tuotot.

Mukautettu vakavaraisuus Mukautetun vakavaraisuuden tarkoituksena on antaa kuva vakuutusyhtiön vakavaraisuudesta, kun otetaan huomioon sen omistukset muissa vakuutusyhtiöissä ja vähennetään ristiinrahoitus vakuutusyhtiöryhmään kuuluvien muiden yritysten kanssa.

Ositettu lisävakuutusvastuu Ositettuun lisävakuutusvastuuseen siirretään varoja käytettäväksi vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin.

Osittamaton lisävakuutusvastuu Osittamaton lisävakuutusvastuu on osa yhtiön toimintapääomaa ja se toimii puskurina sijoitustoiminnan tuottoihin liittyville heilahteluille.

Pääoma-arvo Tulevaisuudessa maksettavaksi erääntyvien yhden euron kokoisten eläke-erien summa. Pääoma-arvoa laskettaessa otetaan huomioon ihmisten jäljellä oleva elin-aika, kuolevuus ja sairastavuus ja kertyneelle jäljellä olevalle pääomalle hyvitetään 3 prosentin korko.

Vakuutusliikkeen tulos Yhtiön vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos. Se lasketaan vähentämällä riskin kattamista varten peritystä vakuutusmaksuista maksetut rahastoidut korvaukset.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos Lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan nettotuottoihin ne pienet korkoerät, jotka tuloslaskelmassa sisältyvät muihin eriin, ja vähentämällä vastuuelvan korkovaatimus. Sijoitusomaisuuden nettotuotto pitää sisällään tuloutuneet arvonmuutokset.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo Lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan kirjanpidolliseen tulokseen omaisuuden arvostuserojen muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo Lasketaan sijoitusjakautama vastaaville sijoituslajeille aika- ja rahapainotettuna. Johdannaiset huomioidaan luonteensa mukaisesti omaisuuslajeittain. Lisäksi sijoitustoiminnan nettotuotossa huomioidaan sijoitustuottoihin kirjatut kohdistamattomat tuotot ja kulut sekä liikekulut.

Sitoutunut pääoma Markkina-arvoon arvostettu sijoitusomaisuus kauden alussa lisätynä sitoutumisaikapainoilla painotetuilla kasvavirvoilla. Sijoitusomaisuuteen luetaan myös sijoitusten korkosäämiset.

Tasoisuustulos Tasoisuustulos toimii puskurina vakuutusliikkeen heilahteluille ja on osa vakuutusteknistä vastuuelvaa. Vuosittain toteutuva positiivinen vakuutusliikkeen tulos viedään tasoisuustulokseen ja negatiivinen tulos katetaan tasoisuustulosta.

Toimintapääoma Määrä, jolla yhtiön varat käypiin arvoihin arvostettuina ylittävät yhtiön velat. Velkoihin ei tällöin lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta.

Vakavaraisuus Työeläkeyhtiön vakavaraisuuden riittävyyden seuranta perustuu riskiteoreettiseen tarkasteluun. Tämän tarkastelun perussuureena on ns. vakavaraisuusraja. Työeläkeyhtiöillä toimintaa ei viranomaisen valvontatoimin rajoiteta, jos toimintapääoma on vakavaraisuusrajan yläpuolella, vaikka toimintapääomalle on määritely erikseen myös tavoitevyöhyke. Tavoitevyöhykkeen alaraja (ns. early warning) on vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä ja yläraja nelinkertainen määrä. Toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta. Vakavaraisuusraja ja tavoitevyöhykkeen rajat määritellään prosentteina yhtiön vastuuelasta. Mitä riskipitoisempi yhtiön sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on vakavaraisuusraja ja sitä enemmän toimintapääomaa se edellyttää.

Vakuutustekninen vastuuelva Yhtiön vakuutussopimuksista aiheutuva vastuu muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vakuutusmaksuvastuu on arvio tuleviin vakuutusvastuuun perustuvien eläkesuoritusten pääoma-arvosta vähennettynä odotettavissa olevien tulojen pääoma-arvolla. Korvausvastuuseen varataan tilinpäätöksessä jo sattuneiden eläketapahtumien tulevaisuudessa maksettavat korvaukset. Ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu luetaan vakuutusmaksuvastuuseen ja tasoisuustulokseen luetaan korvausvastuuseen.

Vastuuelvan korkovaatimus Vastuuelvalle hyvitetävä vähimmäiskorko. Sen määrittää ns. laskuperustekorko, jonka sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut.

Vastuuelvaa kattava omaisuus Yhtiön omaisuus on jaettu kahdeksaan ryhmään sijoitusten turvaavuuden perusteella. Kullekin ryhmälle on määritely osuudet, jonka ne voivat enintään vastuuelasta kattaa. Vastuuelvaa kattava omaisuus arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon. Lisäksi seurataan omaisuuden suurimpia kunta-, kiinteistö- ja yritysriskikeskittymiä sekä yksittäisiä riskikeskittymiä. Jokaiselle riskikeskittymätyypille on määritely osuus, jonka se saa enintään vastuuelasta olla.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämästä 1 406 312,37 eurosta varataan yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen 20 000,00 euroa, käyttörahastoon siirretään 1 380 000,00 euroa ja voitto- ja tappiutilille jätetään 6 312,37 euroa. Eläke-Fennian konsernin voitonjakokelpoiset varat tilikaudelta 2004 ovat 3 018 648,61 euroa. Takuupääomalle ei makseta korkoa vuonna 2004.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2005

Eero Lehti

Pertti Parmanne

Lasse Heiniö
toimitusjohtaja

Seppo Riski

Ernst Gylfe

Ilkka Joenpalo

Heikki Kauppi

Olavi Nieminen

Heikki Ropponen

Pekka Sairanen

Mikko Karpoja, SHV
Vakuutusyhtiölain
18 luvun 8 §:n mukainen
vakuutusmatemaatikko

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian omistajille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Allekirjoittaneen Per-Olof Johanssonin, KHT, johdolla on tilivuoden aikana ja sen päätyttyä suoritettu kirjanpidon ja hallinnon jatkuvaa tarkastusta, josta on annettu erillinen valvontatarkastuskertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta työeläkevakuutusyhtiölain, vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys ylijäämän käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä maaliskuun 21. päivänä 2005

Per-Olof Johansson, KHT

Marja Tikka, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2004 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus tilikauden ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 5. päivänä huhtikuuta 2005

Hallintoneuvoston puolesta

Markku Koskenniemi
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Virallinen tilinpäätös

Yhtiön virallinen tilinpäätös ja konsernin tilinpäätös ovat nähtävissä Eläke-Fennian pääkonttorissa, Kansakoulukuja 1, Helsinki.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Eläke-Fennia on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukainen työeläkevakuutusyhtiö. Sen hallintoa ja valvontaa säätelevät työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain lisäksi vakuutusyhtiölaki ja osakeyhtiölaki sekä näiden nojalla annetut säädökset, määräykset ja ohjeet.

Yhtiön hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Työeläkelakien säätämässä 1960-luvun alussa oli työmarkkinajärjestöillä tärkeä rooli ja ne ovat nykyään lakisääteisesti mukana työeläkeyhtiöiden hallinnossa.

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää sekä hyvää hallintotapaa koskevan ohjeistuksen 25.8.2004. Ohjeistuksen pohjana ovat listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää määrittävät ohjeet, joita noudatetaan joko sellaisenaan tai TEL-yhtiölle soveltuvin osin.

Osakkaat

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka osakkaita ovat vakuutuksenottajat, joilla on yhtiössä voimassa oleva työntekijän eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen vakuutus. Sen lisäksi yhtiön osakkaita ovat kunkin työntekijän eläkevakuutuksen piiriin kuuluvat vakuutetut kollektiivisena ryhmänä sekä takuusuuden omistajat.

Yhtiökokous

Ylintä päätösvaltaa Eläke-Fenniassa käyttävät osakkaat yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksessa on äänioikeus vakuutuksenottajilla ja takuusuuden omistajalla. Lisäksi äänioikeus on kunkin TEL-vakuutuksen piiriin kuuluvien vakuutettujen valitsemalla edustajalla.

Yksityiskohtaiset tiedot äänioikeuden jakautumisesta löytyvät Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksestä, joka on julkaistu yhtiön Internet-sivuilla www.elake-fennia.fi.

Eläke-Fennian varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.4.2004.

Hallintoneuvosto

Eläke-Fennialla on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukainen hallintoneuvosto.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvostoon 28 jäsentä kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain jäsenistä on erovuorossa enintään kymmenen jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenistä seitsemän valitaan keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja seitsemän keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä ehdokkaista.

Hallintoneuvoston tehtävät on lueteltu laissa ja yhtiöjärjestyksessä. Hallintoneuvosto on hyväksynyt kokouksessaan 23.11.2004 itselleen työjärjestyksen, jossa on kuvattu hallintoneuvoston kokoonpano, tehtävät, hallintoneuvoston kokouksen järjestämiseen liittyvät asiat sekä työvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Tämän lisäksi hallintoneuvoston tehtävänä on

- valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet
- valita kalenterivuodeksi kerrallaan hallituksen puheenjohtaja ja yksi tai useampi varapuheenjohtaja
- vahvistaa hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten palkkiot
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen, konsernitiilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta
- vahvistaa vuosittain yhtiön sijoitussuunnitelman laatimisperiaatteet
- päättää asioista, jotka koskevat yhtiön toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai yhtiön organisaation olennaista muuttamista sekä
- antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa vuonna 2004. Kokouksiin osallistui keskimäärin 70 prosenttia jäsenistä. Yhtiökokouksen päätöksen mukaan hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkiot olivat puheenjohtajalle 3 000 euroa, varapuheenjohtajille 1 800 euroa ja jäsenille 1 200 euroa. Kokouspalkkio oli 260 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston työvaliokunta

Hallintoneuvoston apuna on vuosittain valittava työvaliokunta. Työvaliokuntaan kuuluvat hallintoneuvoston puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa sekä neljä muuta jäsentä. Työvaliokunnan jäsenistä kahden tulee olla työnantajakeskusjärjestöjä edustavia ja kahden palkansaajakeskusjärjestöjä edustavia hallintoneuvoston jäseniä. Työvaliokunnan tehtävänä on muun muassa

- tehdä ehdotus hallituksen vapaasti valittavien jäsenten ja varajäsenten nimittämisestä
- tehdä ehdotus hallituksen ja hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien nimittämisestä
- tehdä ehdotus hallituksen puheenjohtajiston, jäsenten ja varajäsenten palkkioista
- käydä läpi hallituksen ehdotus yhtiön sijoitussuunnitelman laatimisperiaateista ja tehdä ehdotus niiden vahvistamiseksi.

Hallitus

Eläke-Fennian hallitukseen kuuluu kymmenen varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain enintään neljä varsinaista jäsentä on erovuorossa. Hallituksen jäsenistä kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen valitaan keskeisten työnantajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä ja kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen keskeisten palkansaajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa kalenterivuodeksi kerrallaan.

Lain mukaan hallituksen jäsenen tulee olla hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutuksen tuntemus. Hallituksessa on lisäksi oltava riittävä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta pääsääntöisesti kerran kuussa ja on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on saapuvilla.

Eläke-Fennian hallitus on 25.8.2004 pidetyssä kokouksessaan perustanut nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan ja määritellyt valiokuntien tehtävät. Samassa kokouksessa hallitus on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen, jossa kuvataan ja ohjeistetaan hallituksen käytännön työskentelyä. Hallituksen tehtävien lisäksi työjärjestyksessä kuvataan hallituksen kokouskäytännöt, valiokuntien tehtävät ja kokoonpanot ja hallituksen kokouksissa käsiteltävät raportit ja katsaukset.

Hallituksen tulee yhdessä toimitusjohtajan kanssa johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukselle kuuluvat periaatteessa kaikki ne tehtävät, joita ei laissa tai yhtiöjärjestyksessä ole määrätty yhtiön muulle elimelle tai jotka niiden luonteen johdosta eivät kuulu muiden elinten toimivallan piiriin.

Yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä on lueteltu Eläke-Fennian hallitukselle edellä esitetyn lisäksi kuuluvat tehtävät. Näitä ovat:

- toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, varatoimitusjohtajan, vakuutusmatemaatikon, johtajien ja apulaisjohtajien nimittäminen ja erottaminen
- päättäminen yhtiökokouksen koollekutsumisesta
- päättäminen yhtiön tavoitteesta ja strategiasta
- päättäminen yhtiön organisaation päälinjoista, ellei päätösvalta kuulu hallintoneuvostolle
- tilinpäätöksen laatiminen
- ehdotuksen tekeminen hallintoneuvostolle yhtiön sijoitussuunnitelman laatimisperiaatteista
- päättäminen yhtiön sijoitussuunnitelmasta ja siihen liittyvistä päätösvaltuuksista
- päättäminen yhtiön sijoitustoiminnasta siltä osin kuin sitä ei ole delegoitu
- yhtiön koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman hyväksyminen
- arvioida vuosittain, onko yhtiön sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty
- päättäminen henkilöstön palkitsemisjärjestelmistä
- päättäminen yhtiön neuvottelukuntien sääntöjen vahvistamisesta, jäsenten valinnasta ja jäsenten palkkioista.

Hallitus arvioi omaa toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa tavoitteenaan hallitustyöskentelyn kehittäminen ja parantaminen.

Eläke-Fennian hallitus kokoontui vuonna 2004 kymmenen kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 93 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti hallituksen muille kuin yhtiön palveluksessa oleville jäsenille maksettiin vuosipalkkioina puheenjohtajalle 11 000 euroa, varapuheenjohtajille 7 000 euroa, varsinaisille jäsenille 6 000 euroa ja varajäsenille 3 000 euroa. Kokouspalkkio oli 300 euroa kokoukselta.

Hallituksen valiokunnat

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta tekevät hallitukselle esityksiä ja selvityksiä niille määrättyistä tehtävistä. Valiokunnilla ei ole päätösvaltaa.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Valiokunnan tehtävänä on yhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa sekä yhtiön hallituksen nimittämien johtajien palkitsemis- ja nimittämisasioiden valmistelu, suunnittelu ja kehittäminen. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäväksi.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu kolme hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista yksi valitaan työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja yksi palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen edustamista hallituksen jäsenistä ja yksi muista hallituksen jäsenistä. Hallitus määrää valiokunnalle puheenjohtajan. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyden ja asianmukaisuuden seuranta sekä sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely. Valiokunta raportoi hallitukselle.

Johto

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimittää hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan sijainen toimii toimitusjohtajana silloin, kun toimitusjohtaja on estynyt hoitamasta tehtävänsä.

Johtoryhmä ja sijoituskomitea

Hallituksen nimittämistä johtajista ja henkilöstön edustajasta muodostuva johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Johtoryhmä on mukana muun muassa yhtiön strategiaan, budjetointiin ja organisaatioon liittyvien asioiden valmistelussa hallitukselle.

Sijoituskomiteassa käsitellään keskeiset toimitusjohtajan päätettäväksi tulevat sijoitusasiat sekä valmistellaan hallituksen päätettäväksi tulevat sijoitusten päätösesitykset ja sijoitussuunnitelma.

Sisäpiirihallinto

Eläke-Fenniassa noudatetaan Eläke-Fennian hallituksen hyväksymää sisäpiiriohjetta. Sisäpiiriohje perustuu Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton antamaan vakuutusalan sijoitustoiminnan sisäpiiriohjeeseen, joka on suositusluontoinen. Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjetta valmisteltaessa on otettu huomioon Helsingin Pörssin ja Arvopaperivälittäjien yhdistys ry:n sisäpiiriohjeet sekä Rahoitustarkastuksen asiaa koskevat määräykset.

Eläke-Fennian sisäpiiriohjeeseen sisältyvät ohjeet pysyville ja tilapäisille sekä hankekohtaisille sisäpiiriläisille, sisäpiirihallinnon organisointi sekä noudatettavat menettelytavat. Eläke-Fennian pysyvään sisäpiiriin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka toimivat suoraan sijoitusasioiden parissa sekä lisäksi ne henkilöt, joiden tehtävänkuva on sellainen, että heillä on mahdollisuus säännönmukaisesti saada sisäpiiritietoa.

Sisäpiiriohjeessa selostetaan mm. sisäpiiritiedon väärinkäytön kieltö ja siinä on lisäksi asetettu ns. lyhyen kaupan kieltö.

Eläke-Fennian sisäpiirirekisteriä ylläpitää yhtiön lakiasiat-toiminto.

Hallitus 1.1.2005

Puheenjohtaja:

Eero Lehti ⁽¹⁾

s. 1944, valtiotieteiden maisteri
kauppaneuvos, hallituksen puheenjohtaja
Taloustutkimus Oy
Fennian hallituksen puheenjohtaja, Henki-Fennian hallituksen puheenjohtaja, Suomen Yrittäjät ry:n puheenjohtaja, OKO Oyj:n hallintoneuvoston jäsen, Talousneuvoston jäsen, Tekesin hallituksen jäsen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2006

Varapuheenjohtajat:

Pertti Parmanne ⁽¹⁾

s. 1946, valtiotieteiden maisteri
johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Kelan hallituksen puheenjohtaja, Työttömyysvakuutusrahaston hallituksen varapuheenjohtaja, Palkansaajien tutkimuslaitoksen johtokunnan puheenjohtaja, Kirkon taloudellisen neuvottelukunnan jäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2006

Seppo Riski ⁽¹⁾

s. 1943, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, ILO-neuvottelukunnan jäsen, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Työ- ja koulutusasiainneuvoston jäsen, Työttömyysvakuutusrahaston hallituksen puheenjohtaja
varajäsen 1998–2003
varsinainen jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2006

Työnantajajärjestöjen edustajat:

Ernst Gylfe

s. 1944, insinööri
hallituksen puheenjohtaja, Helsingin Villakehräämö Oy
Fennian hallituksen jäsen, Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2006

Heikki Ropponen ⁽²⁾

s. 1948, oikeustieteen kandidaatti,
kauppatieteiden maisteri
varatoimitusjohtaja, Suomen Kaupan Liitto
Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Finnvera Oyj:n hallintoneuvoston jäsen, Helsingin Kauppiaitten yhdistys ry:n puheenjohtaja, Johtamistaidon Opiston koulutusjohtokunnan jäsen, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Lifim Oy Ab:n valtuuston jäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2005

Palkansaajajärjestöjen edustajat:

Ilkka Joenpalo

s. 1945, keskikoulu, teknillinen koulu
puheenjohtaja, Toimihenkilöunioni TU ry
Forssan kaupunginvaltuuston jäsen, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n varapuheenjohtaja, Pohjoismaisen Metallin hallituksen jäsen, Euroopan Metallin hallituksen jäsen, Teollisuuden toimihenkilöiden työttömyyskassan hallituksen jäsen, PAY:n hallituksen jäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2005

Heikki Kauppi ⁽²⁾

s. 1955, diplomi-insinööri
toiminnanjohtaja, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry
AKAVA ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, POHTO:n hallituksen varajäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2005

Hallituksen muut jäsenet:

Lasse Heiniö

s. 1951, filosofian maisteri, SHV
toimitusjohtaja, Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia
Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallituksen jäsen, Fennian hallituksen varajäsen, Henki-Fennian hallituksen jäsen
jäsenyys alkanut 1.6.2001
erovuorossa 31.12.2007

Olavi Nieminen ⁽²⁾

s. 1952, optikko
toimitusjohtaja, Oy Finnsusp Ab
Suomen Yrittäjien Työmarkkinavaltuuskunnan puheenjohtaja, Suomen Optisen Alan Tiedotuskeskuksen hallituksen puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2007

Pekka Sairanen

s. 1957, kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Domus Yhtiöt Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n hallituksen jäsen, Member of Enterprise Policy Group, Perheyrytysten liitto ry:n hallituksen jäsen, Rakennustuoteteollisuus RTT:n varapuheenjohtaja, Puusepänteollisuus ry:n puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2005

Varajäsenet:

Tarkko Jousi

s. 1947, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari
varatoimitusjohtaja, Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia
jäsenyys alkanut 1.1.2002
erovuorossa 31.12.2007

Hannu Ketola

s. 1947, valtiotieteen maisteri
toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Henki-Fennian hallituksen jäsen, Fennian hallituksen varajäsen
jäsenyys alkanut 1.1.2003
erovuorossa 31.12.2006

Rauno Mattila

s. 1946, elektroniikkatekniikko
teollisuusneuvos, Trafotek Oy
*Fennian hallituksen jäsen, Elinkeinoelämän keskusliitto
EK:n hallituksen jäsen, Teknologiateollisuus ry:n hallituksen vara-
puheenjohtaja, Finpro ry:n hallintoneuvoston jäsen*
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2006

Timo Vallittu

s. 1953, kansakoulu
puheenjohtaja, Kemianliitto ry
*Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen,
OKO Oyj:n hallintoneuvoston jäsen*
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2006

¹⁾ Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen

²⁾ Tarkastusvaliokunnan jäsen

Johto 1.1.2005

Lasse Heiniö ^(1, 2)

toimitusjohtaja
s. 1951, filosofian maisteri, SHV
*Eläke-Fennian hallituksen jäsen, Fennian hallituksen varajäsen,
Henki-Fennian hallituksen jäsen ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n
hallituksen jäsen*

Tarkko Jousi ^(1, 2)

varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen
s. 1947, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari
strategiset kumppanuudet, yhtiöhallinto, lakiasiat,
viestintä ja suunnittelu
Eläke-Fennian hallituksen varajäsen

Matti Carpén ⁽¹⁾

johtaja
s. 1960, diplomi-insinööri
asiakaslinja: asiakas- ja kumppaniyhteydet, asiakas-
palvelut, markkinointi, sähköiset kanavat ja palvelut

Eeva Grannenfelt ^(1, 2)

johtaja
s. 1958, kauppatieteiden maisteri, CEFA.
sijoitustoiminta: pääomamarkkinat
*Henki-Fennian hallituksen varajäsen ja Työeläkevakuuttajat
TELA ry:n sijoitusasiainneuvottelukunnan jäsen*

Irmeli Heino ^(1, 2)

johtaja
s. 1951, filosofian maisteri
vakuutustekniikka, controllertoimi ja talouspalvelut

Helvi Leinonen ⁽¹⁾

johtaja
s. 1945, filosofian maisteri
eläkelinja: eläkepalvelut, eläkeneuvonta

Timo Stenius ^(1, 2)

johtaja
s. 1956, diplomi-insinööri
sijoitustoiminta: asiakasrahoitus, kiinteistöt

Jukka Vainio ⁽¹⁾

johtaja
s. 1946, valtiotieteiden maisteri
IT-palvelut ja kehitys, henkilöstö- ja sisäiset palvelut
Esy Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja

¹⁾ Johtoryhmän jäsen ²⁾ Sijoituskomitean jäsen

Asiantuntijalääkärit:

Seppo Mattila

ylilääkäri
LKT, sisätautien erikoislääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Hans Fredriksson

asiantuntijalääkäri
LKT, yleislääketieteen, työterveyshuollon ja psykiatrian
erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Timo Honkanen

asiantuntijalääkäri
LL, sisätautien erikoislääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Tapio Ropponen

asiantuntijalääkäri
LL, YTM, työterveyslääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Hallintoneuvosto 1.1.2005

Puheenjohtaja:

Markku Koskenniemi, s. 1942
yrittäjäneuvos, hallituksen
puheenjohtaja
Tammerneon Oy

Varapuheenjohtajat:

Harri Kainulainen, s. 1947
toimitusjohtaja
Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiö

Eino Rajamäki, s. 1939
yrittäjäneuvos, hallituksen
puheenjohtaja
Seinäjoen Varaosakeskus Oy

Työnantajajärjestöjen edustajat:

Lars Gästgivers, s. 1946
yrittäjäneuvos
Oy Vallonia Ab

Tapio Liinamaa, s. 1945
toimitusjohtaja
Härmän Kuntokeskus ry

Seppo Matikainen, s. 1947
toimitusjohtaja
WM-data Oy

Arto Pohto, s. 1956
toimitusjohtaja
Finn-Power Oy

Hannu Riihelä, s. 1947
erityisneuvonantaja
Eiri Oy

Jukka Tikka, s. 1953
toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy

Kalevi Vuorisalo, s. 1945
toimitusjohtaja
Teknikum Oy

Palkansaajajärjestöjen edustajat:

Sirpa Järvinen, s. 1948
digitaalinen tulostaja
Metrix Tähtityöt Oy

Markku Markkula, s. 1950
johtaja
TKK Dipoli

Håkan Nystrand, s. 1955
puheenjohtaja
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

Tuovi Orpana, s. 1954
kassanjohtaja
Teollisuuden Toimihenkilöiden
Työttömyyskassa

Matti Putkonen, s. 1950
viestintäpäällikkö
Metallityöväen Liitto ry

Marjaana Valkonen, s. 1952
johtaja
Suomen Ammattiliittojen Keskus-
järjestö SAK, kansainvälinen osasto

Anssi Vuorio, 1965
1. varapuheenjohtaja
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Hallintoneuvoston muut jäsenet:

Heimo Aho, s. 1949
hallituksen puheenjohtaja
SKS-tekniikka Oy

Kaj Ericsson, s. 1943
toimitusjohtaja
Harry Schaumans Stiftelse

Tauno Jalonen, s. 1945
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Sypoint Oy

Pentti Jussila, s. 1949
toimitusjohtaja
Kuljetusliike Ilmari Lehtonen Oy

Tapio Juusela, s. 1947
toimitusjohtaja
RTK-Palvelu Oy

Mirja-Leena Kullberg, s. 1962
brändijohtaja
Nanso Oy

Lasse Murto, s. 1943
toimitusjohtaja
A-klinikkasäätiö

Heikki Rinta-Rahko, s. 1949
toimitusjohtaja
Kurikan Keskus-Optiikka Ky

Lasse Savonen, s. 1951
toimitusjohtaja
AstraZeneca Oy

Mikael Silvennoinen, s. 1956
toimitusjohtaja
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj

Antti Tiitola, s. 1967
toimitusjohtaja
LIDL Suomi Ky

Neuvottelukunnat 1.1.2005

ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja:

Jukka Vainio

johtaja
Eläke-Fennia

Varapuheenjohtaja:

Seppo Mattila

ylilääkäri
Eläke-Fennia
asiantuntijajäsen

Jesper Eiskonen

varatuomari
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Ralf Forsèn

varatuomari
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Raimo Kärnä

työsuojelesihteeri
Metallityöväen Liitto ry

Mikko Räsänen

asiamies
Palvelutyönantajat ry

Hannu Saimanen

johtaja
Puu- ja erityisalojen työttömyyskassa

Markus Äimälä

varatuomari
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

VAKUUTETTUIJEN NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja:

Esa Ikkela

projektipäällikkö
Are Oy

Varapuheenjohtaja:

Arvi Tuomarmäki

sähköasentaja
Hella Lighting Finland Oy

Senja Hakola

Airworthiness Engineer
Blue1 Oy

Sinikka Hyypä

varastotyöntekijä
Kokkolan Halpa-Halli Oy

Helena Joenkoski

tuotekokooja
Kempfi Oy

Toivo Juntunen

ostopäällikkö
Kempfi Oy

Saija Kaven

osastonhoitaja
Vantaan Vinkki

Minna Kettunen

myyjä, pääluottamusmies
H&M Hennes & Mauritz Oy

Lassi Tapio Kirjavainen

kivimies
Tulikivi Oyj

Maija Levonpää

puutyöntekijä
Domus Yhtiöt Oy

Jouko Malinen

pääsuunnittelija
WM-data Oy

Jukka Mandelin

henkilöstöohjaaja
Kempfi Oy

Marja Mielonen

ompelija
Pola Oy

Heli Mäkinen

leipuri
Primulan Leipomot Oy

Kirsi Palvanen

palkanlaskija
Foxconn Oy

Raimo Rautanen

autonkuljettaja
Suomen Kiitoautot Oy

Seppo Rosendahl

työnjohtaja
Uusimaa Oy

Tom Roth

suunnittelija
Suomen Turistiauto Oy

Helena Saarinen

hinnoittelufaktori
Libris Oy

Kauko Kalervo Sarha

sosiaaliterapeutti
Turun A-klinikka

SUURASIAKAS- NEUVOTTELUKUNTA

Puheenjohtaja:

Juhani Enkovaara

toimitusjohtaja
Eho Oy

Varapuheenjohtaja:

Antti Aho

toimitusjohtaja
Helsingin Lääkärikeskus Oy

Martti Ala-Härkönen

johtaja
WM-data Oy

Göran Cedercreutz

toimitusjohtaja
Viktor Ek Oy Ab

Rabbe Grönblom

hallituksen puheenjohtaja
Kotipizza Oyj

Jarmo Halonen

toimitusjohtaja
Elecster Oyj

Björn Hartman

toimitusjohtaja
Oy C.J. Hartman Ab

Reijo Jokela

toimitusjohtaja
Suomen Broiler Oy

Tuomo Järvinen

hallituksen puheenjohtaja
Esski Oy

Erkki Kaijasilta

toimitusjohtaja
T-Drill Oy

Jouko Karttunen

toimitusjohtaja
Tiliaktiiva Oy

Jyrki Kaskinen

toimitusjohtaja
Raskone Oy

Esko Keskinen

johtaja
Teknologiateollisuus ry

Björn Kolster

hallituksen puheenjohtaja
Oy Kolster Ab

Juha Kumara

toimitusjohtaja
Töölön Matkatoimisto Oy

Heikki Lamminaho

toimitusjohtaja
Are Oy

David Lindström

varatoimitusjohtaja
Blue1 Oy

Ulla Matsi-Koistinen

talousjohtaja
Taloustutkimus Oy

Esko Miikkulainen

toimitusjohtaja
Salon Seudun Puhelin Oy

Martti Paunu

toimitusjohtaja
Väinö Paunu Oy

Kauko Piironen

talousneuvos
OVL Tekniikka Oy

Vesa Pollari

toimitusjohtaja
Selecta Oy

Markku Pulliainen

toimitusjohtaja
Exel Logistics Oy

Raimo Puustinen

toimitusjohtaja
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj

Lauri Ranki

toimitusjohtaja
Dunlop Hiflex Oy

Olavi Rantala

toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy

Juha Rostedt

toimitusjohtaja
Canncolor Oy

Irmeli Rytönen

toimitusjohtaja
Gigantti Oy

Klaus Saarikallio

toimitusjohtaja
Normek Oy

J. Pentti Siikarla

toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy

Kaj Ström

toimitusjohtaja
Oy Motoral Ab

Seppo Suuriniemi

toimitusjohtaja
Vammalan Konepaja Oy

Esko Torssonen

toimitusjohtaja
Suomen Kiitoautot Oy

Juha Valkamo

toimitusjohtaja
Oy Primula Ab

Olli Vilppunen

toimitusjohtaja
LSK Electrics Oy

Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia

Kansakoulukuja 1
00100 HELSINKI
Postiosoite 00041 ELÄKE-FENNIA
Puhelin 010 5031
Faksi 010 503 7680
www.elake-fennia.fi